

Rakentavasti

Tekniikka ja ympäristö

1 • 2015

Hyvinkää

*Hyvinkään
keskusta*

**sai valtakunnallista
tunnustusta**

**Paikkatietotiimi
tuottaa**

**tiedoista
palveluja**

**Lupa-
palvelut
yhdistyivät**

*Tunnetko
Sveitsin-
puiston?*

*Säästää
katuvalais-
tuksella*

Kansikuva: Irja Ketola, lines Rahkonen (7) nauttii kesäisestä päivästä kirjastoaukiolla.

Sisällysluettelo

- 4** Hyvinkään keskusta
sai valtakunnallista tunnustusta
- 6** Keskustan kehittäminen jatkuu
- 8** Oikeiden varusteiden kanssa
pyöräily onnistuu talvipakkasellakin
- 10** Paikkatietotiimi
kehittää tiedoista palveluja
- 12** Hangonsillan alueen
suunnittelu etenee
- 15** Säästöä katuvalaistuksella
- 16** Toivotaan, että nyt on
vihdoin Sveitsin vuoro.
- 17** Tunnetko
Sveitsinpuiston?
- 18** Ulkoilureitit uudistuvat
- 20** Rottia IIIK!
- 21** Tuholaistorjuntaohje
- 22** Pialiisan vastaanotolle ovat
kaikenkarvaiset tervetulleita
- 24** Hyvinkään asukas- ja kyläyhdistykset –
Paikalliset toimijat
- 26** Hyvinkään ja Järvenpään
lupapalvelut yhdistyivät
- 28** Uusi palvelupiste yhdistää
- 30** Elintarvikevalvontaan luotetaan
- 31** Palvelubussit helpottavat asiointia
- 32** Yhteystiedot

Kustantaja/julkaisija:

Hyvinkään kaupunki
Tekniikan ja ympäristön toimiala
Suutarinkatu 2 D, 05900 Hyvinkää
PL 21, 05801 Hyvinkää

Päätoimittaja: Jouni Mattsson

Toimituskunta: Anne Jarva, Marko Kankare,
Mika Lavia, Arja Ryökäs, Miika Kantola

Tuotanto: Mainostoimisto Selekti Oy
selekti@selekti.fi

Paino: Scanweb Oy

Painosmäärä: 26 500 kpl

4041 0760
Painotuote

Pääkirjoitus

”Kuntaliitostyö on tuonut kunnat lähemmäksi toisiaan.”

Meneillään oleva vuosi on tuonut suuria päätöksiä. Pitkään valmisteilla ollut kuntaliitoshanke on haudattu. Helposti ajatellaan, että kuntaliitosselvityksiin liittynyt suuri työ on heitetty roskakoriin ja jatketaan kuin tätä hanketta ei olisi koskaan ollutkaan. Väärin. Kuntaliitostyö on tuonut kunnat lähemmäksi toisiaan. Vapaaehtoinen yhteistyö on lisääntynyt. Tästä on esimerkkinä Hyvinkään ja Järvenpään yhteistyö rakennusvalvonnan resurssien osalla, joka jatkuu ensi vuoden aikana mm. molempien kaupunkien rakennusjärjestyksen uudistamistyössä. Asiakkaiden kannalta tämä mahdollistaa yhtenäisen lupakäytännön ja harkinnassa on myös reilu lupakynnyksen nostaminen kevyiden rakenteiden osalla.

Yleinen talousnäkymä ei näytä sen paremmalta kuin vuosi sitten edellisen lehden ilmestyessä. Kuitenkin kaupungin talous on kokonaisuutena mennyt parempaan suuntaan. Vuosi sitten tehty sopeuttamishjelma on ollut tasoltaan sopiva. Tämä tarkoittaa, ettei uusia merkittäviä leikkauksia palveluihin tarvitse tehdä tässä vaiheessa. Jo tehdyt alueiden hoitotason alentamisen vaikutukset näkyvät selvimmin öisen ajan katuvalaistuksessa. Sen sijaan katu- ja viheralueiden hoitotason alentamisen vaikutukset tulevat selvemmin esiin vasta pidemmällä ajanjaksolla. Olisikin tärkeää saada lähitulevaisuudessa hoidon määräraha nostettua nopeasti ns. normaalitasolle, jotta vältetään tulevana vuosina suuri korvausinvestointipiikki.

Hyvinkää on metsäkaupunki ja Sveitsin puisto sen tunnetuin kohde. Parhaillaan valmisteltava Sveitsin puiston käyttö- ja hoitosuunnitelma pyrkii luomaan tasapainon toisaalta luontoarvojen säilyttämisen ja toisaalta kasvavan virkistystarpeen välillä. Hoitosuunnitelman laatiminen on ollut hyvin pitkä pro-

sessi ja tässä yhteydessä on kuunneltu laajasti käyttäjiä ja muita toimijoita. Sveitsin puistoa halutaan käyttää mm. matkailutoimintaan, josta esimerkkinä on Sveitsin Majan läheisyyteen suunniteltu seikkailupuisto. Ihmisten mielipiteitä on kirvoittanut erityisesti hiihtoreittien ja kävelyreittien järjestelyt. Toivon, että hoito- ja käyttösuunnitelman viimeinen vaihe kiinnostaa asukkaita ja yhteisöjä, ja että mielipiteitä esitettyihin toimenpiteisiin saadaan runsaasti. Sveitsin puistohan on meidän kaikkien yhteinen asia ja yksi Hyvinkään imagon kärjistä.

Kaupungistuminen Suomessa tulee jatkumaan globaalin trendin mukaisesti. Kun kehittyneissä maissa kaupungistumisaste on 80 %, Suomessa vastaava luku on 70 %. Tämä suoraviivaisesti laskettuna tarkoittaa usean sadan tuhannen ihmisen asuinpaikan muuttoa. Hyvinkää on niitä kaupunkeja, joihin muutetaan. Tämän lehden sisäsivuilta löytyy, miten haaste on maankäytön kehittämisessä otettu vastaan. Kaupunki tulee myös uusimaan ensi vuonna kaupunkistrategian. Tämä tulee linjaamaan lähitulevaisuuden painopistealueet ollaksemme entistä kiinnostavampi ja parempia palveluita tuottava kaupunki.

Jouni Mattsson

*kaupungininsinööri, tekninen johtaja
vs. toimialajohtaja*

Gallup Hyvinkään keskustassa

Anni-Mari Anttola (26),
Hyvinkää ja
Ville Latsa (26), Riihimäki

– Parasta Hyvinkään keskustassa on se, että täällä pääsee kätevästi liikkumaan kävellen ja pyörällä. Ulkopaikkakunnalta tänne voi tulla helposti junalla. Palvelut ovat lähellä rautatieasemaa kompaktisti saatavilla.

– On tärkeää, että uutta rakennettaessa myös vanhoja rakennuksia ja puita säilytetään, eikä niiden tarvitse väistyä uusien tieltä. Uudet rakennukset täytyy myös sovittaa mahdollisimman hyvin vanhoihin jo olemassa oleviin rakennuksiin. Täällä Hyvinkäällä se on onnistunutkin melko hyvin.

Nina Lindgren (39),
Hyvinkää

– Parasta täällä on kaunis ja kodikas kirjastoaukio istutuksineen ja oleskelupaikkoineen. Se on harvinainen keidas näin keskellä kaupunkia. On mukavaa, että kirjastoaukiolle tehtiin myös lasten musiikki- ja leikki-paikat; ne ovat 5-vuotiaan tyttäreni suosikit.

Marja-Liisa Paavola (70)
ja *Hannu Paavola* (70)

– Puistomaisen ja väljästi rakennetun keskustan uusi tiivistäminen on toteutettu erittäin hyvin, sillä sitä ei ole tehty puistomaisuuden kustannuksella. Samaa voisi jatkaa vieläkin esimerkiksi Kauppalankadulla, jonka toisella puolella on turhan matalia taloja kaupungin keskustaan. Aiemmin Hyvinkään keskusta oli iltaisin lähes autio, nyt Hyvinkäältä on tullut kaupunkimaisempi. Myös kauppakeskus tehtiin oikeaan paikkaan, ja se on myös arkkitehtonisesti hyvin toteutettu.

Hyvinkään keskusta on kokenut viimeisten vuosien aikana melkoisen muodonmuutoksen. Keskustakortteli ja siinä vuonna 2012 avautunut kauppakeskus Willa, Ykköskortteli sekä näihin rajoittuvat tori-, puisto- ja katualueet muodostavat nyt keskustan elävän ytimen, jota kelpaa esitellä ulkopaikkakuntalaisillekin.

– **Rakenteen keskeinen idea** on, että päivittäistavarakaupan isoille yksiköille luotiin toimintaedellytykset ydinkeskustaan. Asiakasvirrat ohjautuvat sinne, mikä tarjoaa elämisen edellytykset myös erikoiskaupalle, sanoo Hyvinkään kaupunginjohtaja **Jyrki Mattila**.

KIRJASTOAUKIO KESKUSTAN VIHREÄ SYDÄN

Mattilan mukaan suunnittelun lähtökoh-tia ovat olleet myös keskustan tavoitettavuus kaikilla liikennemuodoilla, keskusta-

Hyvinkään keskusta

**sai valtakunnallista
tunnustusta**

asumisen lisääminen, kaupunkikuvan parantaminen ja viihtyisät viheralueet.

– Kävelykeskusta on nyt rajattu rakennuksien kirjastoaukion ympärille. Siitä on muotoutunut nurmialueineen ja monine istutuksineen kaupungin vihreä sydän, josta on suora yhteys myös Villatehtaan alueelle. Näin myös kulttuuri ja kauppa kohtaavat keskustassa luontevasti.

Hyvinkää on syntynyt alun perin Helsinki–Hämeenlinna -maantien varteen. Keskustan rakenne on ollut siksi pitkänomainen, eikä perinteistä ruutukaavaa ole ollut. Tämä on tuonut keskustan kehittämiseen oman haasteensa. Päänavat ovat tuoneet myös keskustan melko suuret korkeuserot.

AJALLISTA SYVYYTTÄ, VAHVAA PAIKALLISUUTTA

Viime helmikuussa valtakunnallinen Elävät Kaupunkikeskustat ry palkitsi

Hyvinkään ajallista syvyyttä ja vahvaa paikallisuutta tukevasta keskustauudistuksestaan.

Raati kiitteli Hyvinkäästä muun muassa hyvästä yhteistyöstä elinkeinoelämän kanssa sekä keskustan taitavasta tiivistämisestä, johon on mahdutettu aukioita, viheralueita sekä kauppa- ja kulttuuripalveluita. EKK ry:n tekemän keskustan elävöitysmittauksen mukaan Hyvinkään keskustassa on kahdeksan pilottikaupungin vertailussa asukaslukuun suhteutettuna eniten lauantaisin auki olevia liiketiloja. Myös kaupungintalon sijoittaminen entiseen villatehtaaseen on raadin mukaan esimerkillinen teko.

MONEN TOIMIJAN YHTEISPONNISTUS

Jyrki Mattila muistuttaa, että kaupungin keskustan kehittäminen on jatkuva muutosprosessi, joka vaatii monen eri osapuolen yhteistyötä.

Hyvinkään kaupunginjohtaja Jyrki Mattila iloitsee Hyvinkään uudistuneesta keskustasta, jonka vihreänä sydämenä on rakennuksien rajattu kirjastoaukio.

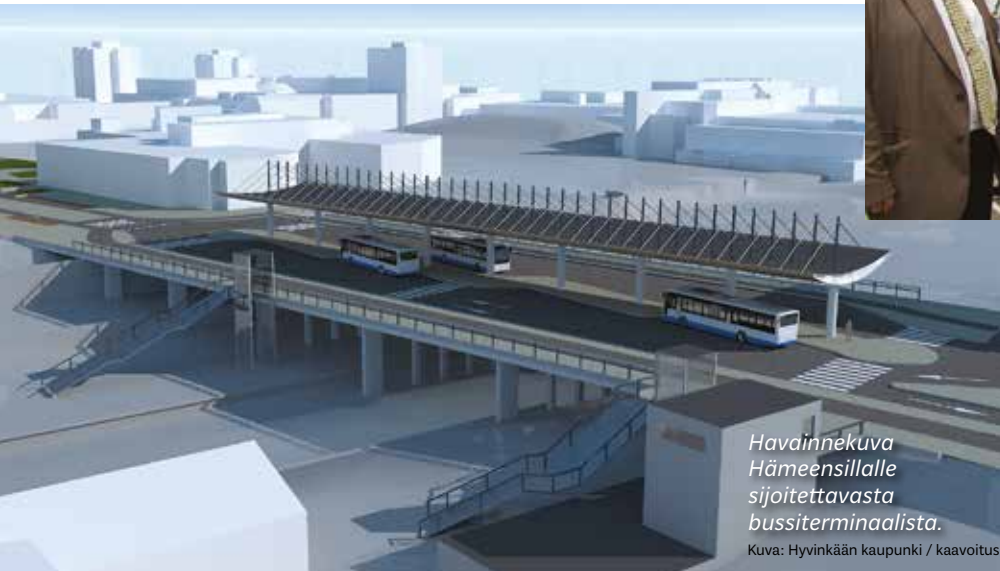
– Keskustan suunnittelu, rakentaminen ja sen sykkeessä eläminen on yhteisöllisyyttä parhaimmillaan, hän sanoo.

Keskustan kehittämisen hienoja puolia on Mattilan mukaan myös se, että kasvavassa kaupungissa keskusta ei ole koskaan valmis.

– Se ei ole taideteos, joka synnytetään kerran, ja jonka muoto säilyy sellaisenaan tästä ikisuuteen. Aina syntyy tarpeita muutoksiin, ja aina voi tehdä jotain paremmin.

Keskustan kehittäminen *jatkuu*

Tulevina vuosina Hyvinkään keskustan kehittämisen painopiste on sekä asuntorakentamisessa että liikennejärjestelyissä.

Havainnekuva Hämeensillalle sijoitettavasta bussiterminalista.

Kuva: Hyvinkään kaupunki / kaavoitus

▲ Keskustakehittämisen konferenssissa ajatuksia vaihtoivat Hyvinkään kaupunginjohtaja Jyrki Mattila, kaupunkimarkkinoija Nina Bauer ja elinkeinojohtaja André Dietze Ratingenin kaupungista, luova johtaja David Sim Gehl Arkkitehdeista ja Hyvinkään kaupungin kaavoituspäällikkö Anne Jarva.

Hangonsillan alueen lisäksi keskusta tiivistyy Riihimäenkadun ja pääradan välissä niin sanotulla Koritsoonin alueella, jonne on kaavailtu seutuliikenteen linja-autoasemaa, asuin- ja liikerakentamista sekä liityntäpysäköintilaitosta.

– Hangonsilta ja Koritsooni yhteenlaskien ydinkeskustaan voisi tulla uusia asuntoja 2 000–2 500 asukkaalle vuoteen 2030 mennessä, sanoo Hyvinkään kaupungin kaavoituspäällikkö **Anne Jarva**.

– Keskustan kehittämisen kannalta tärkeitä ovat myös yksityisten kiinteistönomistajien täydennysrakennushankkeet, jotka lisäävät väestöpohjaa, vilkastuttavat liike-elämää ja uudistavat kaupunkikuvaa.

Hyvinkään kaupungin liikenneinsinööri **Kimmo Kiurun** mukaan keskusta on kehittynyt viime vuosina myös liikenteellisesti hyvään suuntaan.

– Tästä on hyvä jatkaa eteenpäin, hän toteaa.

Keskustan liikennejärjestelyjen parantamisessa on pohjana vuonna 2013 hyväksytty liikennejärjestelmäsuunnitelma, jonka mukaan ydinkeskustan moottori-

ajoneuvoliikenteen pääverkko muodostuu kolmesta kehästä. Niistä sisimmäinen, keskustan kehä, muodostuu nykyisestä Siltakadun sillasta, Keskusaukiosta, Jokelankadusta, Suokadusta, Torikadusta, Hämeenkadusta, Kauppalankadusta, Urheilukadusta sekä suunnitteilla olevasta Urheilukadun sillasta. Moottoriajoneuvoliikenteen osalta kehää täydentää nykyinen Sillankorvankatu ja sen mahdollinen jatke Ahjonkadulta Urheilukadulle.

– Keskustan kehältä on yhteys kaikkiin ydinkeskustan merkittävimpiin pysäköintialueisiin ja -laitoksiin, Kiuru kertoo.

BUSSITERMINAALIA KAAVAILLAAN HÄMEENSILLALLE

Ydinkeskustan liikennejärjestelyihin liittyy olennaisesti myös Hyvinkään bussiterminaalien paikan ratkaiseminen.

– Sijainti antaa pohjan Hämeen- ja Uudenmaankadun alkupään sekä Keskusaukion jatkosuunnitteluun, Kimmo Kiuru sanoo.

Paikallisliikenteen terminaalien sijoit-

tamisesta on käyty keskustelua pitkään. Sen tuomista Hämeensillan tasoon esitettiin ensimmäisen kerran jo vuonna 1979. Ehdotus on kuitenkin kaatunut korkeisiin rakentamiskustannuksiin.

Nyt lokakuun kokouksessaan Hyvinkään kaupunginvaltuusto puolsi niukalla enemmistöllä paikallisliikenteen terminaalien sijoittamista nykyiselle, hieman laajennetulle Hämeensillalle.

– Suunnitelman mukaan Hämeenkadun alkupään roolia välillä Jokelankatu–Kauppalankatu kevennetään Hyvinkään liikenneverkossa, ja autoliikennettä ohjataan siitä nykyistä enemmän keskustan kehälle. Siltaa levennetään etelän puolelta noin 15 metriä, ja bussiterminaalit sijoitetaan tähän levennetylle osalle. Yksityisautoilulle varataan kaista molempiin suuntiin, Kiuru kertoo.

LIIKENTEEN TOIMIVUUS HAASTEENA

Hyvinkään tekniikan ja ympäristön vs. toimialajohtaja **Jouni Mattssonin** mukaan bussiterminaalien suunnittelua jat-

Nyt SUUNNITTELUSSA:

Uudenmaankadun alkupään
(Keskusaukio – vanha kirkko)
kävelyn ja pyöräilyn olosuhteiden
parantaminen ja Keskusaukion
kokonaisvaltainen liikenteellisen kehittämisen.

ketaan tämän vaihtoehdon pohjalta.

– Paikallisbussien tuominen pois rautatieasemalta toisi sinne kaivattua tilaa polkupyörille ja saattoliikenteelle. Vaihtoehdon haasteena on luoda sujuvat ja turvalliset yhteydet rautatieasemalle ja varmistaa liikenteen toimivuus bussiterminaliin – huolimatta jäljelle jäävästä Hämeenkadun läpiajoliikenteestä, hän sanoo.

Bussiterminalin rakentamisen ja siihen liittyvien Hämeenkadun alkupään ja Jokelankadun liittymän liikennejärjestelyiden kustannusarvio on noin 5 miljoonaa euroa.

– Vuoden 2016 aikana suunnitelmia täsmennetään, ja samalla selvitetään rahoitusta. Näillä näkymin uutta bussiterminalia päästään rakentamaan aikaisintaan vuonna 2017.

KAUPUNKILAISTEN MIELIPITEET OTETTU HUOMIOON

Kaupunkilaiset pääsivät kertomaan mielipiteitään bussiterminalin paikasta Elävä Hämeenkatu -tapahtuman ja siihen liittyvän joukkoliikennekoikeilun yhteydessä elokuun lopussa. Hämeenkatu suljettiin silloin henkilöajoneuvoliikenteeltä Jokelankadun ja Kauppalankadun väliseltä osuudelta, ja paikallisliikenteen bussiterminali nostettiin rautatieaseman vierestä Hämeensillalle.

Hyvinkään liikenneinsinööri Kimmo Kiu-run mukaan palautetta saatiin runsaasti. Yli puolet vastanneista vastusti Hämeenkadun alkupään sulkemista kokonaan yksityisautoilulta. Saatu palaute on otettu huomioon valtuuston tekemässä periaateratkaisussa, joka koskee Hämeenkadun alkupään ja Hämeensillan kehittämistä.

Pyry Palménin ja Oskari Tolvasen mielestä bussiterminali Hämeensillalla voisi toimia hyvin. Nuorten miesten mielipiteet kaupunkisuunnittelutyöpajassa Hämeenkadulla kirjasi ylös arkkitehti Hilla Rudanko.

Kaupunkisuunnittelun työpajat vetivät väkeä

Elävä Hämeenkatu -tapahtuma elokuun lopussa toi säpinää Hyvinkään keskustaan. Tapahtumakatu reunustavasta konttirivistöstä löytyi muun muassa avoimia työpajoja, näyttelyitä, ruokakojuja ja pop up -myymälöitä. Hämeenkadulla päästiin nauttimaan myös elokuvista, sirkuksesta, mauista, virvokkeista, musiikista ja ostoksista. Valojen yötempauksessa nähtiin Hyvinkään keskustarakennuksia uusissa valoasuissa.

Hyvinkääläiset pääsivät osallistumaan Hämeenkadulla myös Uusi kaupunki -kollektiivin järjestämiin kaupunkisuunnittelutyöpajoihin. Niissä pohdittiin yhdessä kollektiivin arkkitehtien ja kaupungin asiantuntijoiden kanssa, miten katutilaa voisi elävöittää pysyvällä tavalla. Mietinnän alla oli muun muassa se, minkälainen voisi olla kaikille kaupunkilaisille tarkoitettu kävelypainotteinen keskusta, kuinka uudesta bussiterminalista saataisiin mahdollisimman toimiva ja minkälaiset toimijat voisivat sijoittua keskustan tyhjiin liiketiloihin.

Arkkitehti **Inari Virkkala** Uusi kaupunki -kollektiivista kiittelee hyvinkääläisiä aktiivisesta osallistumisesta.

– Pajoissa kävi päivisin paljon koululaisia ja ikäihmisiä, ja illemmalla mukaan ehti myös työikäisiä ja yrittäjiä. Kävelykatukoikeilu oli upea demonstraatio siitä, kuinka rakennetun ympäristön suunnittelussa on mahdollista hyödyntää kokeilukulttuuria. En muista kuulleen, että Suomessa olisi tehty aiemmin vastaavaa.

Elävä Hämeenkatu -tapahtumaa juhlisti Guerilla Lighting -valoshow, joka toi esille kauniita paikkoja kaupungin keskustasta.

Seuraa

keskustahankkeita

www.hyvinkaa.fi/keskustankehittaminen

**Työpajoissa
syntyneisiin
ajatuksiin
pääsee tutustumaan
osoitteessa:**

[http://uusi-kaupunki.fi/tyopajat/
uusi-hyvinkaa-25-27-8-2015/](http://uusi-kaupunki.fi/tyopajat/uusi-hyvinkaa-25-27-8-2015/)

Oikeiden varusteiden

pyöräily onnistuu talvipakkasellakin

Teksti ja kuvat: **Anna Brotkin**

Joka aamu Sveitsin lukion rehtori **Jaakko Rainio** napsauttaa kypärän soljen kiinni ja hyppää pyörän selkään. Neljän ja puolen kilometrin työmatka kotoa koululle taittuu polkupyörällä, nyt jo 16 vuoden ajan.

Tämä on hyötyliikuntaa parhaimmillaan. Päivä alkaa heti paremmalla fiiliksellä, kun on liikkunut ja ollut ulkoilmassa. Aivot saavat happea, Rainio kehuu.

Kun pyöräilee päivittäin yhdeksän kilometriä, peruskunto pysyy yllä kuin huomaamatta. Rainio pyöräilee läpi vuoden, kelistä riippumatta. Talvella on tärkeää ottaa sääolosuhteet huomioon ja muistaa tarkistaa, että lukoissa on öljyä jääty-
misen estämiseksi.

– Oikein kylmällä kelillä käytän huopatöppösiä, rukkasia ja kypärähattua. Pidän myös huolen siitä, että kädet ja kaula on hyvin suojattu. Olisihan niitä olemassa vaikka mitä hifi-varusteita, mutta minulle riittää ihan perusjutut.

KYLMIMMILLÄÄN RAINIO MUISTELEE POLKENEENSA 27 ASTEEN PAKKASESSA

– Mutta pyöräillessähän tulee sopivan lämmin, ja yritän polkea riittävän hiljaa, jottei tule kuitenkaan hiki.

Autolla hän liikkuu töihin vain muutama kerran vuodessa, kun on palavereja selvästi pidemmässä matkassa. Hyvin-
kään sisällä oleviin tapaamisiin ja kokouksiin hän pyöräilee.

– Alkuun joku saattoi ihmetellä, kun tulin palaveriin puku päällä ja polkupyörällä. Mutta nyt siihen on jo totuttu, Rainio hymyilee.

Työmatkapyöräilijän kannalta teiden

kunto on merkittävää. Rainio on tyytyväinen, jos tiet ovat auki heti aamusta, eikä sohjoa ole. Talvisin hän vaihtaa etupyörän nastarenkaaseen.

– Mielestäni Hyvinkää on vuosien saatossa muuttunut entistä paremmaksi pyöräilykaupungiksi. Etäisyydet ovat lyhyitä, joten melkein kaikkialle voi hyvin pyöräillä, Rainio sanoo.

Vaikka Rainio on pyöräillyt päivittäin jo vuosien ajan, ei vakavampia onnettomuuksia ole onneksi sattunut, muutamaa liukastumista lukuun ottamatta. Kerran hän jäi auton töytäisemäksi, mutta siitäkin selvittiin pienillä ruhjeilla.

Pyöräilevälle rehtorille pyöräily on tapa myös välittää ympäristöstä. Pyöräillessä

kanssa

Muista nastarenkaat, valot ja kerrospukeutuminen

Kun talvi tulee ja kelit viilenevät, moni vie polkupyöränsä varastoon odottamaan parempia säitä. Mutta pyöräilykausi voi helposti jatkua läpi vuoden, kunhan vain muistaa oikeat varusteet.

– Talvella pyöräily on ehdottomasti tottumiskysymys, vakuuttaa liikennesuunnittelija Marjukka Aronen.

ei tule päästöjä, eikä aikaa tarvitse käyttää parkkipaikan etsimiseen. Menopelissä hän hankkii käytettynä.

– Pyörän selästä havainnoi ympäristöä paremmin: eri vuodenaikojen hajut ja värit ovat lähellä. On myös kivempi morjestella vastaan tulevia opiskelijoita pyörän selästä kuin auton ratista, Rainio miettii.

Liikennesuunnittelija Marjukka Aronen sanoo, että nastarenkaiden avulla pyöräily muuttuu turvallisemmaksi ja mukavammaksi myös liukkaammilla keleillä. Jos renkaita ei osaa tai halua itse vaihtaa, on renkaiden vaihto liikkeessä suhteellisen edullista. – Meille on itsestäänselvyys, että autoihin vaihdetaan talvirenkaat, ja saman kannattaa ajatella pätevän polkupyöriin.

KYPÄRÄN KÄYTTÄMINEN ON SUOSITELTAVAA YMPÄRI VUODEN, MUTTA ERITYISESTI TALVELLA SE ON SYYTÄ PITÄÄ PÄÄSSÄ

Pyörässä on oltava etuvalo pimeällä ajettaessa, sekä etu-, taka-, sivu- ja poljinheijastimet. Suositeltavaa on myös käyttää punaista takavaloa. On tärkeää, että pyöräilijä näkee itse ja näkyy muille hämärässä. Myös otsalampun käyttö on nykyään sallittua. Lukkojen jäätymisen varalta mukana kannattaa kuljettaa lukkosulaa, jota suihkauttamalla kosteudesta jäätynyt lukko jälleen avautuu.

MUKAVUUTTA TALVIPYÖRÄILYYN TULEE, KUN OTTAA SÄÄN HUOMIOON PUKEUTUMISESSA

Pidemmillä matkoilla Aronen suosittelee kerrospukeutumista. Alin kerros pitää ihon kuivana ja lämpimänä, välikerros lämmitteää ja siirtää kosteuden, ja kuorikerros on tuulen- ja sateenpitävä. Pyöräillessä viima osuu ensimmäisenä sormiin, ja siksi kunnon hanskat ovatkin ensiarvoisen tärkeitä. Lämpimät kenkät suojaavat varpaita paleltumasta.

KYPÄRÄN ALLE KANNATTAA PUKEA PIPO TAI KYPÄRÄMYSSY

– Kannustan kaikkia kokeilemaan talvipyöräilyä. Moni on huomannut, että kun siitä ei tee numeroa ja varustautuu hyvin, on pyöräily mukavaa ympäri vuoden. Vaikka välillä sataa paljon lunta, ei vuodessa lopulta ole montaakaan päivää, jolloin pyöräily ei onnistuisi, Aronen sanoo.

Talvella on hyvä muistaa ajaa rauhallisesti ja ennakoida tilanteita. Talvella pysähtymiseen tarvitaan pidempi matka eikä äkkinäisiä ajoliikkeitä kannata tehdä liukkaalla tiellä.

*Mistä apua
terveyteen?*

Hae omaan koti-
osoitteeseesi liittyvät
kaupungin
terveyspalvelut:

[hyvinkaa.fi/sosiaali-ja-
terveyspalvelut/terveyspalvelut/](http://hyvinkaa.fi/sosiaali-ja-terveyspalvelut/terveyspalvelut/)

*Ladut
aurattu?*

Latukartta julkaistaan
talviaikaan sivulla:

[hyvinkaa.fi/muut-sivut/
sahkoinen-asioint/](http://hyvinkaa.fi/muut-sivut/sahkoinen-asioint/)

*Anna
palaute:*

hyvinkaa.fi/muut-sivut/palaute

**Tulevan
kotisi tontti?**

Katso:

[hyvinkaa.fi/asuinymparisto-
ja-rakentaminen/tontit](http://hyvinkaa.fi/asuinymparisto-ja-rakentaminen/tontit)

*Hyvinkää
tutuksi*

kartan avulla:

kartta.hyvinkaa.fi

(voit hakea haluamasi paikan
osoitteella tai tarvitsemasi
palvelun hakusanalla
esim. "tennis")

Teksti ja kuva: Irja Ketola

Paikkatietotiimi tuottaa tiedoista palveluja

Vielä parikymmentä vuotta sitten kuntien paikkatietotoiminta oli
pääosin karttojen tuotantoa ja ylläpitämistä.

Viime vuosina tekniikassa ja toiminta-
tavoissa on menty vauhdilla eteenpäin,
ja tämän päivän uusinta paikkatietotek-
nologiaa hyödynnetään monipuolisesti
kaupungin palveluiden kehittämisessä.

– Paras lopputulos saadaan, kun kau-
pungin eri osastot ja alan yritykset kehit-
tävät palveluja yhteistyössä. Näin tiedot
saadaan yhdistettyä eri alojen tarpeisiin –
osaksi kokonaisuutta, kertoo Hyvinkään
kaupungin paikkatietotiimin vastaava
Päivi Tiuhonen.

Hyvinkään kaupungin paikkatietotiimiin kuuluvat paikkatietotoiminnasta vastaava Päivi Tiihonen (vas.) sekä paikkatietosuunnittelijat Hannu Rajala ja Anne Isotalo. Tiimi kehittää kaupunkilaisille paikkatietopohjaisia palveluja yhteistyössä kaupungin muiden osastojen ja alan yritysten kanssa.

OSOITTEELLA TIETOA TERVEYSPALVELUISTA

Yhtenä esimerkkinä paikkatietoteknologian hyödyntämisestä ja kaupunkilaisille suunnatuista palveluista Tiihonen mainitsee helppokäyttöisen kyselypalvelun, joka löytyy kaupungin nettisivuilta Terveyspalvelut-osion alta.

Lääkäri-, hammashoito-, kotihoito- ja neuvolapalvelut on jaettu useampiin hoitopiireihin, joiden palveluista vastaa tietty henkilökunta. Syöttämällä kyselypalveluun kotiosoitteen kaupunkilainen löytää itselleen kuuluvat kaupungin terveyspalvelut yhteystietoineen.

– Palvelua käytetään yli 6 000 kertaa joka kuukausi, Tiihonen kertoo.

GPS SEURAA KUNNOSSAPITOJA

Kaupungin paikkatietotiimi kehittää parhaillaan toimintaansa ja järjestelmiään myös yhteistyössä kaupungin kunnossapidon ja kuntatekniikan kanssa.

Tämän päivän GPS-teknologia mahdollistaa liikkuvan työn tosiaikaisen seurannan. Seurantatuloksia voidaan julkaista karttapohjalla, josta työnjohto voi nähdä töiden tilannekuvan yhdellä silmäyksellä. Tätä hyödynnetään muun muassa toiminnanohjauksessa, palvelujen suunnittelussa ja kehittämisessä sekä kustannusten laskennassa.

Päivi Tiihonen kertoo, että tällä hetkellä GPS-laitteita asennetaan Hyvinkään kaupungin liikkuvaan kunnossapitolustoon, kuten hiekoitus- ja aurauskalustoon. Latukoneiden GPS-seuranta julkaistaan myös kaupunkilaisille.

YHTEISTYÖTÄ SIVISTYSPALVELUIDEN KANSSA

Tänä keväänä kaupunki alkoi hyödyntää kannettavia mobiililaitteita ja niihin suunniteltuja nykyaikaisia ohjelmistopalveluja paikkatietojen keräämiseen. Mobiilitiedonkeruuta hyödynnetään ensi vaiheessa ulkoilureittien opasteiden suunnittelussa ja niiden kunnossapitotarpeen kartoittamisessa. Tiedot kerätään maastossa suoraan kannettaville laitteille GPS- ja internet-teknologiaa hyödyntäen.

– Tässä teemme yhteistyötä kaupungin sivistyspalveluiden kanssa. Se suunnittelee opasteet ja kerää tiedot, ja jatkamme heidän kanssaan tiedon ja lostamista digitaalisiksi palveluiksi. Nyt kerättäviä tietoja on tarkoitus hyödyntää ainakin opastaulujen pystytyksessä, sähköisten opasteiden kehittämisessä sekä ulkoilureittien kunnossapitotöissä.

KARTTAPALVELUA KÄYTETÄÄN AKTIIVISESTI

Tiihonen kertoo, että hyvinkääläiset ovat löytäneet myös internetissä toimivan Hy-

vinkään karttapalvelun osoitteesta kartta.hyvinkaa.fi. Se löytyy myös kaupungin nettisivuilta oman logon avulla, ja toimii tällä hetkellä internetissä eri selaimissa sekä ipadilla. Palvelun mobiilitoiminnallisuutta kehitetään parhaillaan, joten jatkossa tietoja voi hyödyntää myös älypuhelimilla.

Karttapalvelun kävijämäärä kasvaa koko ajan, ja jo nyt se on asukasmäärään suhteutettuna yksi Suomen suosituimmista karttapalveluista. Eri käyttäjiä on jo yli 20 000 joka kuukausi, ja käyntejä 30 000–40 000.

– Hyvinkään karttapalvelu sisältää Hyvinkään tärkeimmät kartat, ilmakuvat ja eri teemoihin liittyviä tietoja. Sieltä löytyvät tärkeimpine tietoineen muun muassa kaupungin vapaana olevat tontit sekä omakotirakentamiseen että yritystoimintaan, Tiihonen vinkkaa.

PALAUTTEEN ANTAMINEN HELPPOA

Kaupungin nettisivuilta löytyy myös karttapohjainen palautejärjestelmä, jossa kaupunkilainen voi antaa tiettyyn sijaintiin liittyvää palautetta tekemistään havainnoista ja korjaustarpeista. Palautteet ohjautuvat suoraan kaupungin eri osastoille valitun aihepiirin mukaisesti.

Päivi Tiihonen iloitsee siitä, että kaupunkilaiset ovat löytäneet keuhällä uudistetun palautejärjestelmän.

– Näin yhä useampi voi osallistua yhteisen kaupungin kehittämiseen. Rakennettuun ympäristöön liittyen ihmiset ottavat eniten kantaa katujen kunnossapitoon ja valaistukseen. Palautetta tulee myös esimerkiksi liikennejärjestelyistä sekä puistojen ja viheralueiden varusteista. Vuonna 2014 sijaintipohjaisia palautteita tuli noin 100, ja tänä vuonna niiden määrä on jo kaksinkertaistunut.

Hangonsillan alueen suunnittelu etenee

Hyvinkään keskustapalvelujen ääreen sijoittuvan uuden asuinalueen Hangonsillan suunnittelu etenee. Entisen Hangon ratapiha-alueen toteuttamiseen on nyt valittu toteuttajakumppanit, joiden kanssa yhteistyössä kaupunki alkaa laatia asemakaavoja jo tänä syksynä. Tavoitteena on, että suunnittelu saadaan valmiiksi vuoden 2016 aikana, ja korttelialueilla päästään rakennustöihin viimeistään vuoden 2017 aikana.

Teksti: Irja Ketola

Tarvitaan vielä monelta osin tarkentavaa ja yhteen sovittavaa suunnittelua. Täsmentämme muun muassa kaavarunkoa ja varmistamme suunnitelmien istuvuuden tonttien muotoon ja kokoon, kertoo Hyvinkään kaupungin kaavoituspäällikkö **Anne Jarva**.

Työssä hyödynnetään kaupungin ydinkeskustasta laadittua 3D-kaupunkimallia.

– Sen avulla voimme varmistaa eri suunnitelmien yhteensopivuuden ja esittää eri vaiheissaan olevat suunnitelmat havainnollisella tavalla. Tavoitteena on myös luoda yhteistyössä rakentajien kanssa yhteinen Hangonsilta-brändi, jota voidaan käyttää niin rakentajien kuin kaupunginkin markkinoinnissa.

ASUINTALOJA JA LUKIO

Rakentaminen Hangonsillan alueella alkaa vuoden päästä talvella maaperän esirakentamistoimenpiteillä.

– Ensi vaiheessa alue salaojitetaan orsiveden kuivattamiseksi. Sen jälkeen tur-

vekerros poistetaan ja korvataan rakentamiseen sopivilla maalajeilla, Anne Jarva kertoo.

Hangonsillassa suositetaan kaupunkimaista ja tehokasta rakentamista tiiviine kortteleineen. Sinne on tulossa pääasiassa asuinkerrostaloja, mutta jonkin verran myös liikeyritysrakentamista. Myös keskuslukiolle on varattu paikka Hangonsillan alueelle.

– Alueen ulkoreunoille Hangonradan ja Läntisen yhdystien suuntaisesti rakentuu yhtenäisiä korkeampia rakennusrivistöjä. Koko aluetta pituussuunnassa halkovan kevyenliikenteenväylän, työnimeltään Ameriikanraitin varteen on suunniteltu pienempiä nappulakerrostaloja. Liike- ja toimistorakentamiseen varataan Kalevankadun puoleinen osa sekä Renton alue lähinnä rautatieasemaa, Jarva kuvailee.

Asuintalojen rakentamisen on tarkoitus alkaa kortteleissa 70 ja 71 vuoden 2017 aikana. Keskuslukio sijoittuisi Renton kiinteistön ja aloituskortteleiden väliin mah-

dollisimman lähelle keskustaa.

– Lukion tarkempi suunnittelu voidaan kuitenkin aloittaa vasta siinä vaiheessa, kun asiasta on saatu valtuuston päätös – toivottavasti vuoden 2016 talousarvion käsittelyn yhteydessä.

LAADUKASTA VIHERRAKENTAMISTA

Hangonsillan alueella panostetaan myös viherrakentamiseen.

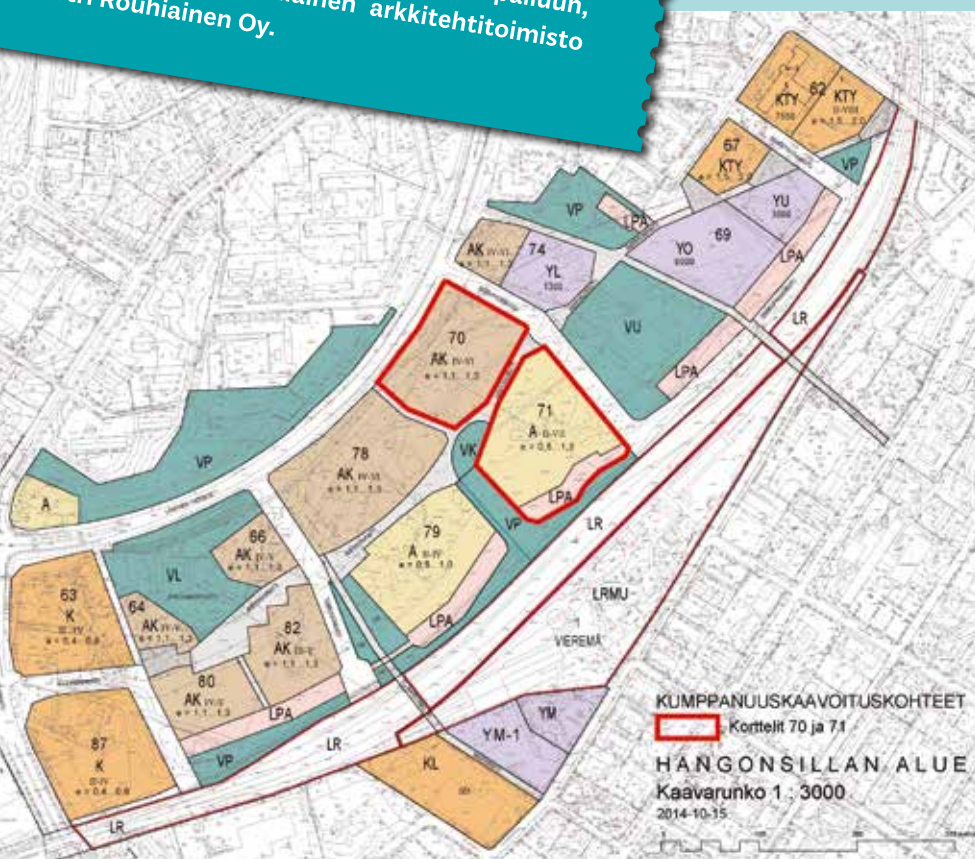
– Sen laatu korttelipihoilla varmistetaan jo suunnittelun aikana niin sanotulla viherkerroinmenetelmällä. Tavoitteena on, että jokainen piha täyttää etukäteen määritellyn laatutason. ”Laatupisteitä” voi kerätä istutusten lisäksi muun muassa hulevesirakenteilla.

Rautatiemuseota vastapäätä sijoittuu reilunkokoinen puistoalue leikkikenttineen. Yhtenäisiä istutuksia tulee myös Ameriikanraitin varrelle ja parkkipaikkojen reunamille Hangonradan varteen.

Havainnekuva Hangonsillan alueesta:
Arkkittehtitoimisto Petri Rouhiainen Oy.

Hangonsillan alueen asuinrakennusoikeus on yhteensä noin 90 000 kerrosneliömetriä, josta aloituskortteleiden osuus on 25 000–30 000 kerrosneliömetriä. Alueen yleissuunnittelu perustuu vuonna 2012 pidettyyn ideakilpailuun, jonka voitti helsinkiläinen arkkittehtitoimisto Petri Rouhiainen Oy.

Hangonsillan rakentaminen alkaa kortteleista 70 ja 71. Keskuslukio sijoittuu Renton kiinteistön ja aloituskortteleiden väliin.

Monipuolista asuntotuotantoa

Hyvinkään kaupungin tekninen lautakunta valitsi Hangonsillan toteuttajakumppaneiksi yhdeksän hakijan joukosta kolme yhteenliittymää; YIT Rakennus Oy ja A-kruunu Oy, VVO-Kodit Oy ja Asuntosäätiö, Avain Rakennuttaja Oy ja Jatke Uusimaa Oy, sekä lisäksi Avara Oy:n ja Hyvinkään Vuokra-asunnot Oy:n. Kumppanit valittiin hakemusten ja niitä seuraavien neuvottelujen perusteella.

– **Valinnassa painotettiin** kaupunginhallituksen hyväksymien suunnitteluperiaatteiden tavoitteiden täyttymistä. Kaupunkikuvallisten tekijöiden lisäksi kiinnitettiin huomiota korttelirakenteeseen ja asuntotuotannon monipuolisuuteen, **Anne Jarva** kertoo.

Kaupungingeodeetti **Marko Kankareen** mukaan kortteli-alueille tavoiteltiin sekä vapaarahoitteisia omistus- ja vuokra-asuntoja että kohtuuhintaisia valtion tukemia vuokra- ja asumisoikeusasuntoja.

– Nyt valittujen yhteistyökumppaneiden toimesta tavoite näyttäisi toteutuvan, hän sanoo.

– Aloituskortteleiden asuntotuotannosta on noin 2/3 on vapaarahoitteisia omistus- ja vuokra-asuntoja ja noin 1/3 valtion tukemia vuokra- ja asumisoikeusasuntoja. Valtion tukema asuntorakentaminen veti odotettua paremmin.

POSITIIVISELLA MIELELLÄ HYVINKÄÄLLE

Yhteistyökumppaneista osa on Hyvinkäälle ensimmäistä kertaa rakennuttavia yhtiöitä. Yksi niistä on Asuntosäätiö-konserni, joka rakennuttaa Hangonsillan asumisoikeusasuntoja.

– Olemme hankkeessa mukana erittäin positiivisella mielellä, sanoo Asuntosäätiön rakennuttajapäällikkö **Eija Lopmeri**.

Hän kertoo, että Asokotien siirryttyä Asuntosäätiökonserniin asumisoikeusasuntoja on tarjoutunut mahdollisuus lähteä rakennuttamaan myös paikkakunnille, joissa Asuntosäätiö ei ole aiemmin toiminut.

– Hyvinkää tuntuu sijaintinsa puolesta erittäin sopivalta paikalta lisätä asumisoikeusasuntojen määrää. Toki olemme riippuvaisia siitä, että valtion taholta järjestelmä säilyy, ja saamme kohteelle Aran hyväksynnän.

Metsäkalteva

rakentuu suunnitelmien mukaisesti

Metsäkaltevan keskusta on tulossa vanhusten palvelutalo ja senioriasumisoikeustalo. Kohteeseen on suunnitteilla yhteensä noin 100 asuntoa.

Metsäkaltevan kaupunginosan rakentuminen jatkuu. Alue sijaitsee Hyvinkään eteläosassa noin 3,5 kilometrin päässä keskustasta, ja ensimmäiset talot sinne rakennettiin kesällä 2013 pidettyjen asuntomessujen myötä.

Kravunharjun messualueen lisäksi samalla aloitettiin myös viereisten omakotialueiden Kravunrinteen ja Lehtikorven rakentaminen.

– Tavoitteena on, että Metsäkaltevaan muuttaa noin 5 000 asukasta vuoteen 2030 mennessä, kaupungingeodeetti **Marko Kankare** kertoo.

Hänen mukaansa Metsäkaltevan omakotialueet nivoutuvat tiiviisti yhteen, mutta joitakin eroavaisuuksiakin on.

– Värikkäässä ja vaihtelevassa Kravun-

harjussa on kiinnitetty huomiota erityisesti yleisten alueiden korkealuokkaiseen viimeistelyyn. Kravunrinne on rinne- maastoinen ja katutilaltaan tiivis, Lehtikorpi taas maastoltaan tasaisempi, ja siinä on erityisen hyvät yhteydet luontoon.

KALTEVANKULMASSA VÄHÄN PIENEMPIÄ TONTTEJA

Viimeisimpänä tontteja on luovutettu tiiviiksi, pieneksi ja rauhalliseksi omako-

tisaarekkeeksi kaavoitetulta Kaltevankulman alueelta, josta tuli keväällä hakuun 34 tonttia.

Kaltevankulmassa tontit ovat jonkin verran pienempiä kuin Hyvinkäällä yleensä, eli hieman yli 700 neliötä. Rakennusoikeus vaihtelee 180 ja 300 kerrosneliömetrin välillä.

Vapaiden tonttien keskimääräinen koko Metsäkaltevassa on noin 850 neliötä, ja niiden hinnat vaihtelevat 31 000–55 000 euron välillä.

Kankareen mukaan Metsäkaltevan asemakaavoitus etenee Keskustaajaman osayleiskaavan sekä keväällä 2013 päivitetyn Metsäkaltevan yleissuunnitelman mukaisesti.

– Omakotitonttituotanto alueella jatkuu. Tällä hetkellä on valmisteilla kaksi uutta kaavaa; Palojoenvarren kaava valmistuu näillä näkymin vielä tämän vuoden puolella ja Kravunlaakson kaava ensi vuonna.

YHTIÖMUOTOINEN RAKENTAMINEN ALKAA

Metsäkaltevassa on alkamassa myös yhtiömuotoinen rakentaminen. Alueen keskusta sijoittuvan vanhusten palvelutalon sekä senioriasumisoikeustalon suunnittelu on jo pitkällä, ja sen rakentaminen voi alkaa näillä näkymin jo ensi kesänä. Alueelle on suunnitteilla myös Hyvinkään Vuokra-asunnot Oy:n kerrostalokohde.

– Yhtiömuotoisen rakentamisen ensimmäisen kohteen saaminen uudelle asuinalueelle on aina haasteellista. Olemme todella tyytyväisiä, kun tavoite on nyt toteutumassa, Marko Kankare sanoo.

Metsäkaltevan kaupunginosan vapaat tontit löytyvät Hyvinkään kaupungin tonttipalveluiden nettisivuilta, ja niitä voi tiedustella maanmittausinsinööri **Janne Viljaselta**, p. 040 5585 054, janne.viljanen@hyvinkaa.fi. Vapaita tontteja on vielä sekä Kravunharjun, Kravunrinteen, Lehtikorven että Kaltevankulman alueilla. Tonttihakemukset käsitellään niiden saapumisjärjestyksessä.

Tutustu
alueen tontti-
tarjontaan:
www.hyvinkaa.fi/Omakotitontit

Metsäkaltevan kaupunginosasta löytyy monipuolisia asuinalueita, joiden suunnittelussa on hyödynnetty maaston ja ilmaston parhaita ominaisuuksia.

Säästöä katuvalaistuksella

Hyvinkään kaupunki saavuttaa merkittävää energiansäästöä vähentämällä katuvalaistusta kesäisin ja ympärivuotisesti kello 24–05.

Kaupungin asemakaava-alueen katuvalot ovat olleet ydinkeskustaa lukuun ottamatta poissa toiminnasta nyt kahdena kesänä. Katuvalaistuksen sammuttaminen touko–elokuuksi tuo vuosittain vähintään 10 000 euron säästön.

Huomattavasti suurempi säästö saavutetaan tänä syksynä aloitetulla katuvalojen yösammutuksella. Noin 120 000 euron vuosisäästöä ei saada vielä ensimmäisen syksyn, talven ja kevään aikana, sillä asemakaava-alueen yöaikaisen katuvalojen sammutuksen edellyttämistä muutostöistä on aiheutunut kustannuksia.

Nyt ensimmäisen kerran toteutettava asemakaava-alueen yöaikainen katuvalojen sammutus tarkoittaa sitä, että asuinalueiden katuvalaistus on pois päältä arkena öisin kello 24–05. Katuvalot palavat normaalisti viikonloppuisin perjantain ja lauantain sekä lauantain ja sunnuntain väliset yöt. Yösammutus ei koske kaupungin pääkatuja eikä ydinkeskustaa.

Yösammutus toimii aikaohjattuna, mutta muuten katuvalaisimien syttymi-

nen ja sammuminen tapahtuu valoisuusantureiden ohjaamana.

ENEMMÄN VALKOISTA KATUVALOA

Valtaosassa Hyvinkään katuvalaisimista on keltaista valoa antavat suurpainenatriumlamput.

– Noin 80 prosenttia vanhoista elohopeavalaisimista on korvattu suurpainenatriumvalaisimilla. Kustannussyiden vuoksi olemme pyrkineet säilyttämään vanhat valaisinylväät. Olemme vaihtaneet tolpan päässä olevat valaisimet, emme vain lamppuja ja liitäntälaitteita, kertoo sähköinsinööri **Anssi Juntunen** kaupungin sähköpalveluista.

Elohopealamput poistuivat markkinoilta tänä vuonna. Seuraavaksi katu- ja tievalaistuksessa ollaan siirtymässä valkoiseen valoon, jota synnytetään monimetalli-, induktio- ja led-valaisimilla.

Valkoisen valon etuihin kuuluu hyvä värintoisto. Tutkimusten mukaan jalan- kulkijat kokevat valkoisen valon keltaista turvallisemmaksi.

Led-valaisimet ovat kehittyneet nopeasti, ja niiden hinnat ovat alentuneet merkittävästi. Led-valaisimista ei kuitenkaan ole vielä pitkän ajanjakson kokemuksia. Led-valaisimessa ei ole vaihdettavaa lamppua, mutta led-moduuli kestää huomattavasti pidempään kuin suurpainenatriumlamppu.

– Asuntomessualueen lisäksi led-valaistusta on koulujen pihossa sekä muutamalla alueella ja kevyenliikenteenväylällä. Led-valaisimilla saavutetaan merkittävää säästöä huolto- ja kunnossapitokustannuksissa, kertoo Anssi Juntunen.

Valtaosassa
katuvaloista on
keltaista valoa
synnyttävät suur-
painenatriumlamput.

Valkoisessa
led-valossa
värit näkyvät
ja toistuvat
luonnollisempina
kuin keltaisessa
suurpain-
natrium-
valossa.

Katu-
valaistuksessa
olla siirtymässä
led-tekniikkaan.

”Toivotaan, että nyt vihdoin on Sveitsin vuoro.”

Hyvinkään kaupunginpuutarhuri **Terhi Parkkali-Reskola** seisoo pitkän heinikon keskellä ja vetää sisäänsä raitista syysilmaa. Ollaan Sveitsinpuistossa, jossa moni uudistus odottaa viimeistä sinettiä toteutuakseen.

Teksti ja kuvat: **Anna Brotkin**

Juuri tällä paikalla nökötti vielä kolme vuotta sitten puinen mäkihyppytorni, joka huonokuntoisena räjäytettiin taivaan tuuliin vuonna 2012. Jos kaikki menee hyvin, pian tässä maisemassa on seikkailupuisto.

Suunnitelma puistosta on parhaillaan teknisen lautakunnan käsiteltävänä. Toteutuessaan sen on kaavailtu aukeavan keväällä 2016. Yksityisen yrittäjän pyörittämä puisto sijoittuisi Sveitsin Majan parkkipaikalta alkavalle metsäalueelle. Puihin tulisi kiipeilyratoja, jolloin alla oleva luonnonsuojelualue saisi olla rauhassa. Pisin kiipeilyrata ylittäisi koko ison supan.

Parkkali-Reskola toivoo, että samaan aikaan saataisiin aikaan Sveitsin Majan edustan parkkipaikan kunnostustyöt sekä kulttuuripolun rakentaminen.

Sveitsi on Hyvinkään tunnetuin brändi, joka tunnetaan myös muualla. Alueen kunnostus on viivästynyt milloin asunomessujen, milloin keskustan kehittämisen

hankkeiden takia.

– Toivotaan, että nyt vihdoin on Sveitsin vuoro, Parkkali-Reskola sanoo.

Yksi tulevista uudistuksista on kulttuuripolku, noin kilometrin matkalta isoa suppaa kiertävä reitti, jonka varrella esiteltäisiin Sveitsin historiaa. Polun suunnitelmat hyväksyttiin jo vuonna 2009, mutta tuolloin projekti ehti edetä vasta suppaan tehtyjen portaiden rakentamisen osalta. Parkkali-Reskolan mielestä seikkailupuisto ja kulttuuripolku tukevat toisiaan ja siksi olisi tärkeää saada ne toteutettua samaan aikaan.

– Lähekkäin olisi tarjolla kaksi erityyppistä ulkoilumahdollisuutta: jos on vaikka korkeanpaikankammo, voi seikkailupuiston sijasta kävellä kulttuuripolulla.

Parkkali-Reskola on havainnut, että moni uusi hyvinkääläinen on kyllä kuullut Sveitsistä, mutta alueen hahmottaminen on hankalaa. Parkkali-Reskola uskoo, että tilanne parantuisi, kun alueen ”sisään-

käynti” selkiytyisi: Majan edustan parkkipaikka olisi kunnostettu, kyltit ja merkinnot kohdillaan.

– Parkkipaikan alueen pitäisi olla houkutteleva ja kertoa tulijalle, että tästä alkavat seikkailut.

Metsään on suunniteltu myös luontopolku, jonka opastemateriaali olisi saatavissa sekä sähköisesti että painettuna. Älypuhelimien omistajat saisivat opastemateriaalin suoraan puhelimeensa QR-koodin avulla.

270 hehtaarin puistoista 96 hehtaaria on luonnonsuojelualue, ja tuon alueen hoito- ja käyttösuunnitelmaa ollaan uudistamassa. Sen myötä joitakin asioita tullaan siirtämään pois ydinalueelta, ja muutoksia on tulossa muun muassa hiihtoreitteihin.

– Nykyiset latu-urat ovat liian kapeita ja olemme kärsineet lumenpuutteen. Näihin asioihin emme ole pystyneet vaikuttamaan, kun ladut ovat sijainneet

Tunnetko Sveitsinpuiston?

luonnonsuojelualueella, Parkkali-Reskola selittää.

Osa uusista latu-urista olisi tarkoitus saada käyttöön talvikaudeksi 2016–2017.

Uudistusten taustalla on ajatus parantaa Sveitsiä matkailukohteena ja tehdä alueesta eläväisempi.

– Reittien pitää olla selvästi merkattuja, jotta kokemattomampikin uskaltaa niille mennä. Jos reitiltä eksyy huonon merkinnän takia, voi matkasta äkkiä tulla hyvinkin pitkä.

Tästä on Parkkali-Reskolalla omakoh- taista kokemusta: kun suunnitteluryhmä kiersi alueella, eksyivät he hetkeksi polulta suoalueella.

Sveitsin alue on tunnettu supista ja jääkauden jälkeensä jättämästä maise- masta. Sveitsissä voi nähdä monenlaista luontoa pienelläkin alueella: on lähteik- köalueita, suota ja harjumännikköä, joissa kasvaa paikoin myös harvinaisia kasvilaje- ja. Metsissä majailee myös liito-oravia ja metsäkauriita. Lenkkimaastot ovat suo- sittuja myös koiranulkoiluttajien parissa.

Moni Sveitsissä ulkoileva haluaisi talla- ta oman polkunsu metsään, mutta luon- nonsuojelun kannalta se ei ole hyvä jut- tu. Parkkali-Reskola toivoo, että liikkujat käyttäisivät valmiita polkuja, jotta luon- non kulumista saataisiin vähennettyä ja lajeja suojeltua.

– Näin tämä upea alue säilyisi moni- muotoisena myös tuleville sukupolville.

1. Minkä urheilulajin ensim- mäinen suomalainen pe- likenttä sijaitsi aikanaan nykyisen Sveitsin Majan parkkipaikan kohdalla?

- A. Jääpallon
- B. Curlingin
- C. Jääkiekon

2. Minä vuonna Sveitsin- puisto rauhoitettiin luon- nonsuojelualueeksi?

- A. 1979
- B. 1989
- C. 1999

3. Mikä seuraavista liittyy Sveitsiin?

- A. Alueella oli Suomen ensimmäinen koneella ajettu hiihtolatu.
- B. Alueella oli Suomen ensimmäinen valaistu hiihtolatu.
- C. Alueella oli Suomen ensimmäinen teko- lumilatu.

4. Kuinka pitkältä matkalta Sveitsissä on valaistuja reittejä?

- A. 6 km
- B. 16 km
- C. 26 km

5. Minä vuorokaudenaika- na on todennäköisintä tavata liito-orava?

- A. Aamulla
- B. Iltapäivällä
- C. Iltahämärässä

6. Minkä maustekasvin sukulainen on Sveitsissä esiintyvä harvinainen kangasajuruoho?

- A. Timjamin
- B. Tillin
- C. Oreganon

Vastaukset :
1. B, 2. B, 3. B, 4. C, 5. C, 6. A

Teksti ja kuvat: **Pekka Virtanen**

Ulkolureitit uudistuvat

Hyvinkään monipuoliset ulkoiluväylät saavat yksilöivät nimet, tarkat reittikuvaukset ja uudet opasteet. Myös Sveitsin puiston reititystä ollaan uudistamassa.

Hyvinkäällä on paljon ulkoiluväyliä, mutta niin sanotut tuotteistetut reitit puuttuvat. Tilanne on samanlainen sekä kaupungin sisäisten ja lähiympäristön hyväpintaisten ulkoiluväylien että Kytäjän-Usmi-alueen retkeilypolkujen ja tieurien kohdalla.

Ulkolureitien opasteet ja viitoitukset ovat heikossa tilassa sekä informaation osalta että kunnoltaan. Uuden ulkolureitien opastussuunnitelman toteuttamisen myötä Hyvinkään hienot ulkoilumaastot palvelevat liikkujia selvästi nykyistä paremmin.

VETOVOIMAISIA REITTEJÄ

– Uusi opastussuunnitelma koskee kaikkia Hyvinkään ulkolureittejä. Se kattaa niin hiihto-, pyöräily-, kävely-/juoksu-, retkeily- kuin ratsastusreititkin koko kaupungin alueella, kertoo projektista vastannut suunnittelija **Matti Mattila** kaupungin liikuntapalveluista.

Hyvinkäällä ei ole tähän saakka ollut tuotteistettuja ulkolureittejä. Myös osa ulkoiluväylien opasteista ja viitoista on surkeassa kunnossa. Nyt molemmat puutteet korjataan yhtä aikaa.

– Ulkolureitien vetovoimaisuus muodostuu monista elementeistä – maise-

mista, näköalapaikoista, luonnosta, kulttuurista, palveluvarustuksesta, saavutettavuudesta, kulkukelpoisuudesta ja lähiympäristön palveluista. Erittäin tärkeässä roolissa on opastus, johon kuuluu muun muassa maastosta ja internetistä löytyvä informaatio sekä erilaiset kartat.

– Meillä on hieno luonto ja hienot ulkoiluväylät, mutta reitit pitää rakentaa kuntoon sekä opastuksen että tarjolla olevan tiedon osalta. Hyvä informaatio auttaa asiakasta valitsemaan itselleen sopivan reitin ja kulkemaan sen eksymättä, summaa Hyvinkään hienot ulkolureitit tämän kesän aikana kartoittanut Matti Mattila.

Ulkolureitien infotaulut ja viitat ovat uusimisen tarpeessa.

Opasviitat korvataan lämpökäsitellystä liimapuumännystä valmistettavilla pylväillä.

Aktiiviseksi luontoliikkuksiksi ja luonnon sekakäyttäjäksi itsensä laskeva Matti Mattila on suunnitellut Hyvinkäälle monipuolisen ulkolureitien verkoston ja uuden opastusjärjestelmän.

TARKAT REITTISELOSTEET

Nykyinen opastus perustuu paikannimiin ja kohteisiin, nimettyjä reittejä on ollut hyvin vähän. Viitoituksen ymmärtämistä on vaikeuttanut se, että samaan kohteeseen on voinut olla useita reittejä.

– Tuotteistetut reitit ovat pääasiassa ympyräreittejä – ne alkavat ja päättyvät samasta paikasta, ja niillä on kulkusuunta ja pituus. Oleellinen osa reittiä on reittiseloste, jossa kerrotaan reitin luonnosta, kulttuuriympäristöstä, palveluvarustuksesta, turvallisuusasioista ja vaativuudesta. Reitin vaativuusaste – helppo, keskivaativa tai vaativa – on todella tärkeä tieto. Oleellista tietoa on myös se, mille lajeille ja/tai käyttäjäryhmille reitti soveltuu, ja onko sen käyttö sidoksissa johonkin vuodenaikaan.

Hyvinkäällä ulkoiluväylät voidaan karkeasti jakaa kahteen ”luokkaan”. Kaupungin sisäiset ja lähiympäristön hyväpin- taiset ulkoiluväylät soveltuvat luonnosta nauttimiseen, lenkkeilyyn, pyöräilyyn ja hiihtoon. Kytäjä–Usmi-alueen retkeily- polut ja tieurat palvelevat retkeilijöitä/ patikoitsijoita, pyöräilijöitä ja hiihtäjiä.

➤ *QR-koodi tuo älylaitteen näytölle kaupungin internet-sivuilla olevan reittiselosteen kohdekuvauksen tai kartan.*

➤ *Hyvinkäälle on syntymässä hieno 18 ulkoilureitin verkosto.*

18 ERILAISTA REITTIÄ

Matti Mattila on tuotteistanut 18 reittiä, ja lisäksi tulossa on 11 erilaista luonto- polkua. Mattilan laatimat reittiselosteet tulevat kaupungin painotuotteisiin ja internet-sivuille sekä lyhennettyinä reittien informaatiotauluihin. Reittikuvauksen tai yksittäisen kohteen tiedot saa älypuheli- meen kohteessa olevan pikalinkin eli QR- koodin avulla.

– Reittien nimeäminen perustuu maas- tokohteiden nimiin. Kytäjä–Usmi-retkei- lyalueella on esimerkiksi Haiskarin kier- ros, Kahden piilon reitti ja Kolmen lam- men kierros. Jälkimmäisen aloitus- ja päätepiste on Usmin uimarannan pysä- köintialueella. Hyypärän pelloille viitoi- tetaan myös pienille lapsille soveltuva helppo hiihtolenkki. Turvallisuus para- nee, kun Hyypärän ratsastusreitit saavat opasteet, eivätkä hevoset ja muut liikku- jat käytä enää samoja väyliä.

Reittien aloitus- ja päätepisteet sekä infotaulut säilyvät pääosin nykyisissä pai- koissa. Taulut ja maastossa olevat opas- teet uusitaan kokonaan. Karttatulosteet ja reittiselosteet sekä viitoituspaalujen inforuudet tulostetaan säänkestävälle alumiinikomposiittilevyille.

– Toivotaan, että reiteille tulevat sa- dat paalut ja niitä täydentävät viitat ja lii- kennemerkit ovat paikoillaan viimeistään ensi kesänä. Opastepaaluissa kerrotaan sanallisesti ja symboleilla reitistä ja seu- raavasta kohteesta. Myös kartat uudistu- vat, ja tarjolle tulee sähköiseen muotoon mm. maastopyöräilykarttoja.

SVEITSIN REITIT UUDISTUVAT

Sveitsin puiston ulkoilureitit ovat uudis- tumassa, mutta tuleva talvi mennään vielä vanhoilla hiihto- ja kävelyurilla.

– Luonnonsuojelualueella olevia väyliä pitäisi levittää hyvien ja turvallisten latu- urien synnyttämiseksi. Se ei ole mah- dollista, joten osa hiihtoreiteistä poistuu käytöstä. Latu-urat vähenevät tilapäises- ti, mutta hiihtoreitit paranevat. Ympäri- vuotisten kävelyreittien määrä lisääntyy.

– Jäähallin pohjoinen pysäköintialue palvelee vuoden päästä myös Perttulan ensilumen ladun käyttäjiä, kun jäähallin taakse tehdään lumetettava yhdyslatu. Hyypärään tulee uusi latuyhteys Här- kävehmaansuon kautta. Suunnitelmis- sa on myös Kulomäen soranottoalueen valjastaminen hiihtäjien käyttöön, kertoo liikuntatoimen suunnittelija Matti Mattila.

Rottia IIK!!!

Ilmojen viiletsä hiiret ja rotat hakeutuvat lämpimimpiin tiloihin ja joskus voi rapinaa kuulua talon rakenteissa. Kun tuhoeläin-ongelmaan puuttuu heti, ei ongelma ehdi muodostua suureksi.

Teksti: Tarja Heikkilä-Leino

Ennaltaehkäisy *on paras keino* tuholaistorjunnassa

- Muista siivota säännöllisesti, älä pidä vaatekasoja lattialla tai leivänmuruja pinnoilla
- Säilytä vaatteet puhtaina ja pesytynä, lika houkuttelee varastokomeroissa
- Pese aina käytettynä ostamasi vaatteet
- Matkalta tullessasi laita laukut avaamattomina kahdeksi tunniksi noin 20 asteen pakkaseen tai 10 tunniksi saunaan yli 55 asteen lämpöön, jos epäilet luidetuomisia. Poista kosmetiikka ja muut herkat tavarat laukusta.

Useimmista tuholaista pääsee eroon omatoimisesti. Kokosimme varmuuden vuoksi torjuntaohjeita yleisimpien tuhoeläinten varalle.

– Hiiristä ja rotista tulee joskus kyseilyitä meille ja myös oravat hakevat eristettä pesätarpeikseen. Oravat ja muut jyrsijät osaavat myös järsiä ja tuhota ikävästi sähköjohtoja. Paras keino suojautua on ehkäistä niiden pääsy rakenteisiin. Nämä pääsevät sisälle todella pienistä koloista, joten tarkkana pitää olla. Ruokaa ei myöskään pidä jättää pihalle houkuttelemaan kutsumattomia vieraita. Biojätettä ei saa koskaan laittaa avokompostiin, neuvoo terveystarkastaja **Helmi Heiska**.

Entä sitten, jos kotoa jo löytyy kutsu-mattomia vieraita?

– Hiiriin ja rottiin tehoavat loukut ja myrkyt, joita saa rautakaupoista, puutarhamyymälöistä, useista päivittäistavara-kaupoista ja apteekkeista. Niiden käytössä on oltava huolellinen, etteivät lapset tai lemmikit pääse niihin käsiksi. Joskus perheen lemmikki on päässyt syömään myrkkyn kuolleen hiiren, mutta yleensä myrkkymäärä on niin pieni, ettei se aiheuta vakavia ongelmia lemmikeille, rauhoittaa Heiska.

Terveystarkastaja Helmi Heiska

– Torjuntatoimissa on hyvä ottaa yhteyttä isännöitsijään tai pitää palaveria naapureiden kanssa. Tuholaiset leviävät talosta taloon, joten ongelma on yhteinen. Esimerkiksi luteiden torjuntaan tarvitaan aina ammattilainen.

TUNNISTAMATON HYÖNTEINEN?

Joskus harmina oleva tuholainen on vaikea tunnistaa. Aina tunnistamista ei tarvita, sillä torjuntatoimet ovat usein samat lajista riippumatta. Joskus se olisi kuitenkin tärkeä, jotta oikea torjuntatapa löytyisi. Mikä neuvoksi?

– Meille voi tuoda yksilön tunnistettavaksi tänne Renttoon. Myös Luonnon-tieteellisen keskuksen eläintieteen yksikkö Helsingissä auttaa tarvittaessa tunnistamisessa. Sinne on hyvä olla yhteydessä ennen yksilön lähettämistä. Joskus asia selviää jo puhelimesta, vinkkaa Heiska.

Tuholaistorjuntachje

• Elintavat ja merkitys • Torjunta

Keittiö-/jauhokoisa

Koko:
14–20 mm
(toukka
15 mm)

Elintarviketuholainen, pilaa elintarvikkeita. Kulkeutuu elintarvikepakkausten mukana. Jauhokoisa erittää rihmaa, joka aiheuttaa jauhojen paakkuuntumista. Keittiökoisaa esiintyy mm. pähkinöissä ja kuivatuissa hedelmissä.

Torjunta: pilaantuneen pakkauksen hävittäminen, pakkausten pakastaminen viikko -25–30 °C, perusteellinen siivous, tarvittaessa käsittely tuhohyönteissumutteella.

Banaanikärpäset

Koko:
2–4 mm

Asuntovieras, toukat voivat tuhota hedelmiä. Ylikypsät hedelmät ja marjat sekä keittiöjätteet houkuttelevat niitä.

Torjunta: ravinnoksi kelpaavat ruoka-aineet on poistettava tai suojattava usean kuukauden ajan, esim. hedelmät säilytettävä pusseissa. Biojäteastia on tyhjennettävä usein. Tarvittaessa käsittely tuhohyönteissumutteella.

Riisihärö

Koko:
3 mm

Elintarviketuholainen, pilaa elintarvikkeita, esiintyy mm. pähkinöissä ja kuivatuissa hedelmissä. Sietää hyvin kuivuutta. Pienen kokonsa vuoksi voi pesiä rakenteiden rakoihin ja olla vaikeasti hävitettävä.

Torjunta: pilaantuneen pakkauksen hävittäminen, pakkausten pakastaminen viikko -25–30 °C, perusteellinen siivous, tarvittaessa käsittely tuhohyönteissumutteella.

Vyöihrakuoriainen

Koko: 8 mm

Tekstiilituholainen, huoneissa harhailvat toukat voivat vioittaa tekstiilejä ja turkiksia, voi kulkeutua luonnosta asuntoon.

Torjunta: lintujen, ampieisten ja muiden eläinten pesien poisto rakennuksen läheltä. Pilaantuneen tekstiilin hävittäminen, perusteellinen siivous, tekstiilien pesu 40–60 °C tai pakastus viikko -20–30 °C, tarvittaessa käsittely tuhohyönteissumutteella.

Torakat

Koko:
8–13 mm

Lähinnä elintarviketuholainen, saastuttaa elintarvikkeita. Saattaa kuljettaa taudinaiheuttajia esim. salmonellaa, lisäksi eritteille voidaan herkistyä.

Torjunta: suositellaan ammattimaista tuholaistorjuntaa välittömästi havaiton jälkeen.

Sokeritoukka

Koko:
n. 12 mm

Useimmiten harmiton asuntovieras, saattaa joskus kuljettaa taudinaiheuttajia viemäristä. Liikkuu pimeässä, sen saattaa nähdä kun pimeään tilaan laetaan valot. Sokeritoukat viihtyvät rakennuksen vesipisteiden, kuten viemäreiden luona.

Torjunta: viemäriesiintymään voi kaataa kiehuva kuumaa vettä, tarvittaessa toistuvasti. Lisäksi tuhohyönteissumutteen käyttö tarvittaessa.

Sokerimuurahainen

Koko: 4 mm

Asuntovieras, pesät sijaitsevat usein maassa kivien ja laattojen alla, liikkuvat kivijalan halkeamissa ja koloissa.

Torjunta: syöttövalmisteet, tuhohyönteissumutteet sekä erilaiset esim. veteen liuotettavat jauheet, joita levitetään ulkotiloihin pesään ja kulkureiteille.

Seinälude eli lutikka

Koko:
5–8 mm

Ihmiselle haitallinen, öisin liikkuva tuhohyönteinen. Hyönteisiä ei yleensä näy, mutta niiden ulostepilkkuja voi näkyä esim. sängynpohjassa. Imee verta, saattaa aiheuttaa puremajälkiä.

Torjunta: suositellaan ammattimaista tuholaistorjuntaa välittömästi havaiton jälkeen.

Vyöturkiskuoriainen

Koko: 5 mm
(toukka 10 mm)

Tekstiilituholainen, toukat tuhoavat esim. villa-, puuvilla- ja pellavatekstiilejä, turkiksia ja mattoja.

Torjunta: pilaantuneen tekstiilin hävittäminen, perusteellinen siivous, tekstiilien pesu 40–60 °C tai pakastus viikko -20–30 °C, tarvittaessa käsittely tuhohyönteissumutteella.

Hankalissa tapauksissa

kannattaa aina ottaa yhteyttä taloyhtiön isännöitsijään, jotta torjuntaa voidaan tarvittaessa suorittaa koko taloyhtiössä samaan aikaan.

Useat tuhohyönteiset voivat levitä esimerkiksi ilmanvaihtokanaviston kautta asunnosta toiseen. Tuholaisten torjuntaan käytettävien aineiden käytössä on noudatettava valmistajan antamaa käyttöohjetta.

Teksti ja henkilökuvat: Anna Brotkin

Pialiisan vastaanotolle ovat kaikenkarvaiset tervetulleita

Hyvinkään kaupungineläinlääkäri **Pialiisa Toropainen** tiesi jo pienenä tyttönä ala-asteella, että hän haluaa eläinlääkäriksi. Nyt hän sanoo olevansa unelmavirassaan.

Työssään Toropainen on huomannut, että moni kaupunkilainen luulee, että kaupungineläinlääkäri on vain kiireellisiä hätätapauksia varten. Näin ei kuitenkaan ole.

– Käsitys on ehkä peruja ajalta, jolloin Suomessa oli lehmä niin paljon, että kunnaneläinlääkäriin koko työaika meni niiden parissa, Toropainen arvelee.

– Mutta nykyään tilanne on ihan toinen: lehmä saa hoitaa jopa harmillisen vähän!

Ennen Hyvinkäälle tuloa Toropainen työskenteli Joutsenossa, jossa tilanne oli toinen ja lehmä paljonkin hoidettavana. Muutto Hyvinkään kaupunkialueelle pienten lemmikkien pariin oli suuri, mutta nyt Toropainen on jo siihen tottunut.

Kaupungineläinlääkäriin työnkuva määräytyy pitkälle kuntarakenteen mukaan. Hyvinkäällä on enemmän lemmikkejä kuin tuotantoeläimiä, joten eläinlääkäriin aika menee pitkälti vastaanotolle tulevien potilaiden kanssa: on rokotuksia, leikkauksia, tarkastuksia. Tavallisen vastaanottotyön lisäksi Toropainen tekee päivystystä, minkä ansiosta myös virka-aikojen ulkopuolella sattuvat tapaukset saavat kunnallista hoitoa. Työhön kuuluu myös viranomaistehtäviä, kuten vientitarkastuksia.

Toropaisen työpäivä alkaa puhelinvastaanotolla aamukahdeksasta yhdeksään. Silloin hän toivoo soittoja ei-akuu-

teissa asioissa. Puhelimessa hän ottaa ajanvarauksia, antaa neuvontaa, arvioi tilannetta ja tarvittaessa sitä, tarvitseeko eläin tuoda vastaanotolle. Myöhemmin päivällä aika menee ajanvarauspotilaita hoitaessa, joten puhelimeen ei ehdi juurikaan vastailla. Toropainen toivoo ihmisten jättävän kuitenkin soittopyyntöjä, jolloin hän voi palata asiaan.

Monesti päivän aikataulut muuttuvat, jos tulee pyyntö hoitamaan kiireellistä tapausta. Usein ne ovat esimerkiksi ähkyisiä hevosia, eläinten saamia haavoja tai poikivia lehmiiä.

– Työpäivät ovat hyvin erilaisia, enkä useinkaan aamulla tiedä mitä kaikkea päivän aikana tulee tapahtumaan, Toropainen kertoo.

Mieluisinta eläinlääkärille ovat perusterveydenhuollon tehtävät, ja terveiden eläinten kanssa työskentely.

– Lehmän vaikeassa synnytyksessä auttaminen on hikistä ja likaista puuhaa. Mutta on palkitsevaa saada käännettyä huonossa asennossa oleva vasikka oikeaan asentoon ja saada sen terveenä ulos.

Hevosia Hyvinkäällä on Toropaisen arvion mukaan kaupunkialueelle tavalista enemmän, pääosin Hyypjärän kehittämissä tuloksena.

Toropainen on viihtynyt työssään nyt viisi vuotta ja on sinä aikana tullut tutuksi monelle hyvinkääläiselle eläimenomistajalle. Päivän aikana hän kohtaa keskimäärin 8–15 eläintä. Vastaanotto sijaitsee Suutarinkadulla, Renton talon päädyssä, A-rapussa. Eläinsuojeluasiat eivät Toropaiselle kuulu, vaan niitä hoitaa erikseen valvontaeläinlääkäri. Työssään Toropainen tutustuu vastaanotolla vieraileviin eläimiin ja heidän omistajiin. Ikävimpiä tapauksia on lopettaa vuosien aikana tutuksi tulleet eläimiä.

Vapaa-aikakin kuluu eläinten parissa

Pialiisa Toropaisen työpäivät kuluvat eläinten kanssa, eikä eläinrakas nainen hylkää karvaturreja vapaa-ajallaankaan.

Koko ikänsä hevosten kanssa viihtynyt Toropainen ratsastaa ja kasvattaa hevosia pienellä kotitilallaan Mäntsälässä. Tamman lisäksi hänellä on neljä omaa kasvattia, 1–7-vuotiaita. Hevoset ovat hänen mielestään upeita eläimiä.

– Hevosten kanssa ei pärjää voimalla, vaan pitää olla muita mekanisme, joilla niitä käsittelee. On hieno tunne pärjätä 600–700 kiloille eläimelle, Toropainen sanoo.

Hevosten kanssa hurahtaa useampi tunti päivässä, kisareissuissa usein koko viikonloppu.

Hevosten lisäksi Toropaisella on kolme shetlanninlammaskoiraa: Nemo, Madde ja Zombie. Tallilla majailee myös tilan oston yhteydessä saatu kissa. Toropainen nauraa, että sen kanssa on tehty työsopimus: kissa hoitaa tilan hiiret, ja saa palkaksi huolenpitoa ja ruokaa.

Hän allekirjoittaa ajatuksen siitä, että on olemassa kissaihmissiä ja koiraihmissiä. Kissaihmiset ovat lemmikkiensä tavoin mukavuudenhaluisempia nautiskelijoita, kun taas koiraihmiset viihtyvät maastossa, vaikeissakin sääolosuhteissa.

Mutta joskus Toropaisellekin tulee olo, että on pakko ajatella jotain muutakin kuin eläimiä. Silloin hän hyppää autonrattiin, mutta ei minkä tahansa auton. Toropainen harrastaa miehen kanssa amerikanrautoja. Tallissa on kaksi silmäterää, vuoden 1965 Ford Mustang ja vuoden 2006 Ford Mustang Roush Stage 3, joilla pariskunta tekee reissuja ulkomaita myöten ja osallistuu cruisingeihin. Mitään kiillotettuja koriste-esineitä he eivät halua, vaan autossa on oltava tehoja.

– Jos on ollut vaikeita potilastapauksia, niin tuuletan ajatuksiani auton ratissa. Siinä saa olla yksin ajatustensa kanssa, kun alla tehokas ja hyvältä kuulostava auto.

**Kaupungin-
eläinlääkärin palveluihin
voi tutustua osoitteessa:**

www.elainlaakaritoropainen.fi

Hyvinkään asukas- ja kyläyhdistykset – Paikalliset toimijat

Teksti ja kuvat: Pekka Virtanen

Hyvinkäällä on puolenkymmentä asukas- ja kyläyhdistystä. Martissa hoidetaan talkoilla luistinrataa ja suunnitellaan kotaa. Palopuron maalaismaisemissa järjestetään asukasiltoja ja tapahtumia.

Hyvinkäällä on sekä kylä- että kaupunginosayhdistyksiä. Yhdistysten toiminta vaihtelee asukkaiden mielenkiinnon ja ikärakenteen sekä vetäjien aktiivisuuden mukaan. Kaikki oman asuinalueensa kehittämisestä ja yhteisöllisyydestä kiinnostuneet ovat tervetulleita mukaan asukas- ja kyläyhdistysten toimintaan. Hyvinkääläisten yhdistysten yhteystiedot löytyvät oheisesta infolaatikosta.

Moni asukas- ja kyläyhdistys täydentää kustannustehokkaasti eli talkootyöllä kaupungin tarjoamia nuoriso- ja liikuntapalveluita. Yhdessä tekemisen on todettu lisäävän yhteisöllisyyttä ja parantavan sitä kautta asuinyhteisön laatua. Kun asukkaat välittävät siitä, mitä ympärillä tapahtuu, myös ilkeältä ja siitä aiheutuvat korjauskustannukset pienenevät.

JÄÄMIEHIÄ 15 VUOTTA

Martin asukasyhdistys perustettiin vuonna 1998, kun alue alkoi rakentua voimakkaasti ja asukkaat halusivat saada hyvän yhteyden kaupungin päättäjiin.

– Asukasyhdistyksen tavoitteena on osallistua kaupunginosan kehittämiseen yhteistyössä kaupungin kanssa ja toimia marttilaisia yhdistävänä tahona. Olemme luoneet hyvät yhteydet päättäjiin, ja yhdistyksellä on säännöllisiä tapaamisia heidän kanssaan, kertoo Martin asukasyhdistyksen varapuheenjohtaja **Petri Vähä-Antila**.

Asukasyhdistys tekee paljon työtä oman alueensa talviliikuntaolosuhteiden eteen hoitamalla Martin urheilupuiston luistelukenttää iltaisin ja viikonloppuisin.

– Asukasyhdistys on täydentänyt talkootyöllä kaupungin liikuntatoimen

resursseja vuodesta 2000 alkaen. 15 talvena olemme jäädyttäneet ja auranneet kenttää ja huolehtineet pukutilojen avaamisesta, siivoamisesta ja lukitsemisesta. Kaupunki antaa käyttöömmekä veden, letkut ja tarvittavaa kalustoa. Olemme laskeneet, että kentän hoitoon käytetään talvella noin 270 miestyötuntia!

– Kentällä järjestetään helmikuussa talvirieha rusettiluisteluineen. Lisäksi järjestämme asukasiltoja, joissa haluamme kuulla asukkaiden näkemyksiä alueen kehittämisen suhteen. Toiminnan pääpaino on kuitenkin lasten ja nuorten lähialueaktivoinnin tukemisessa. Kaupunki tuottaa meille olosuhteet, mutta emme tyydy vain odottamaan ja katsomaan, että joku pitää niitä yllä. Luistelukentän hoidon yhteydessä kohtaamme nuoria ja olemme läsnä heidän elämässään.

MARTIN KOTAHANKE

Petri Vähä-Antilan vastuulla on pari vuotta vireillä ollut kotahanke. Tavoitteena on, että Tanssikallioon valmistuu ensi syksyyn mennessä talkootyönä kota. Päiväkotien ja koulujen retkikohteena sekä hiihtäjien levähdyspaikkana toimivalle kodalle on osoitettu 70 m²:n käyt-

Hyvinkään asukas- ja kyläyhdistyksiä

- **Ahdenkallion-Ylentolan kyläyhdistys**
pj. Patrik Lindfors, 040 569 1126
- **Hakalanmäen asukasyhdistys**
pj. Martti Sorjonen, 040 742 2894
- **Kaukasten asukasyhdistys**
pj. Tiina Lesonen, 050 526 0287
<http://kaukas.org>
- **Kytäjän kyläyhdistys**
pj. Teija Uusitalo, 050 342 5417
<https://sites.google.com/site/kytajankylayhdistys/home>
- **Martin asukasyhdistys**
pj. Klaus Saijonkivi, 0400 481 180
www.martti.org
- **Nopon kyläyhdistys**
pj. Jani Kesälä, 040 522 3761
www.noppo.fi
- **Paavolan asukasyhdistys**
pj. Kaarina Mähönen, 040 450 8378
www.ehyt.fi/index.php?mid=138
- **Palopuron kyläyhdistys**
pj. Riitta Malmberg, 0400 473 521
www.palopuro.net
- **Rääkänpään asukasyhdistys**
pj. Kari Husso, 040 756 7274
www.raakanpaa.fi
- **Usminjärven alueen asukasyhdistys**
pj. Tero Tonteri, 041 435 1131

*Riitta Malmberg
on Palopuron
kyläyhdistyksen
puheenjohtaja.*

*Palopuron kyläyhdistys
on aktiivisesti mukana
Hyvinkäällä järjestettävissä
tapahtumissa.*

*Vesiosuuskunnan perustamiseen
liittyvät asiat ovat olleet tapetil-
la Palopurolla.*

töoikeusala lähivirkistysalueelta, joka sijaitsee Lehtolan hiihtolenkin varressa koulujen ja päiväkotien läheisyydessä.

– Martin asukasyhdistyksen toiminta kattaa myös Tapainlinnaa. Kota palvelee ennen kaikkia lapsia tukien lähialueen päiväkotien ja koulujen luontokasvatus- ta. Asukasyhdistys hoitaa talkootyönä kodan käyttöä ja vuokrausta, linjaa Vähä-Antila.

– Kota pidetään auki viikonloppuisin hiihtäjien tauko- ja retkipaikkana. Kodassa on mahdollista syödä omia eväitä, mutta järjestämme myös pientä myyntiä. Esimerkiksi koululuokat voivat kartuttaa luokkaretikassojaan pitämällä hiihtokaudella kotakahviota. Sulan maan aikaan kota on varattavissa päiväkotijä- ja koululaisryhmille kaikkina viikonpäivinä.

Martin asukasyhdistyksessä on jäsenenä noin 200 perhettä. Kymmenen euron perhejäsenmaksun maksaneet ovat mukana vaikuttamassa alueen kehitykseen asukkaiden näkökulmasta.

KOULUSTA KYLÄTALO

Palopuron kyläyhdistys perustettiin marraskuussa 2010, kun omaa koulua uhkasi lopettaminen.

– Heräsimme liian myöhään. Koulu lopetettiin, mutta kyläyhdistys vuokrasi sen kaupungilta kylätaloksi. Koulua pidettiin auki, ja se palveli erityisesti lapsia ja nuoria – koululla oli mahdollista pelata ja harrastaa. Maanantaisin järjestimme hyvän suosion saaneen lounasruokailun, kertoo Palopuron kyläyhdistyksen puheenjohtajana pari vuotta toiminut **Riitta Malmberg**.

Koulu oli kyläyhdistykselle liian suuri kiinteistö, mutta yhdistys piti siitä huolta nelisen vuotta. Nyt koululla toimii hostelli, ja kyläyhdistyksellä on vuokralla vain toimistotila. Yhdistys vuokraa hostellin tiloja omiin tapahtumiinsa.

– Palopurolla on reilut 150 postilaatikkoo. Noin 500 asukkaasta nelisenkymmentä on lapsia. Yhdistys järjestää retkiä ja asukasiloja, mutta säännöllistä kerhotoimintaa ei nyt ole. Tällä hetkellä toimimme aktiivisena tiedonkerääjänä ja -välittäjänä vesiosuuskunta-asiaissa. Hyvinkään Vesi on rakentamassa runkovesiputken Kaukasista Kaltevaan vuoteen 2017 mennessä, ja kyliä kannuste-

taan perustamaan vesiosuuskuntia, jotta haja-asutusalueiden vesihuolto saadaan kuntoon.

PALOPURON KYLÄAVUSTAJA

– Jäsenhankintaa ja varainkeruuta teemme pitämällä sekä kylän omissa että kaupungissa järjestettävissä tapahtumissa kahviotelttaa. Yhdistyksessä on noin sata jäsentä. Henkilöjäsenmaksu on 25 euroa, perhekunnan jäsenmaksu 30 euroa. Kyläläisiä koskettavista asioista kerrotaan Internetin ja Facebookin lisäksi Palopuro NYT! -tiedotuslehdessä, joka ilmestyy kaksi kertaa vuodessa.

Palopuron kyläyhdistys on Suomen Kylätoiminta ry:n jäsenenä mukana hankkeissa, jossa kyläyhdistykset palkkaavat pitkäaikaistyöttömiä palkkatuen avulla kyläavustajiksi.

– Jäsenistön ikärakenne huomioiden kyläavustaja on tärkeä jäsenpalvelu. Kodin sisä- ja ulkotöitä tekevän avustajan tuntiveloitus on vain 10 euroa. Kyläyhdistyksen laskuttama työ on kotitalousvähennyskelpoista, muistuttaa Riitta Malmberg.

*Asukas-
yhdistyksen
jäämiehet
huolehtivat
Martissa
luistelukentästä.*

*Talvirieha kuuluu
Martin asukas-
yhdistyksen perinteisiin.*

*Petri Vähä-Antila
vetää Martin
kotaprojektia.*

”Rakennuslupien käsittelyprosessia pyritään kehittämään jatkossa asiakaslähtöisemmäksi ja nopeuttamaan niin, että luvan saaminen kestäisi maksimissaan kuukauden.”

Uusitun rakennusjärjestyksen on tarkoitus tulla voimaan vuoden 2017 alussa.

Teksti ja kuva: Irja Ketola

Hyvinkään ja Järvenpään

lupapalvelut yhdistyivät

Hyvinkään ja Järvenpään rakennusvalvonnat ovat tehneet viime keväästä alkaen tiivistä yhteistyötä.

Järvenpään johtava rakennustarkastaja **Jouni Vastamäki** alkoi hoitaa toukokuussa myös Hyvinkään johtavan rakennustarkastajan tehtäviä, ja elokuussa Hyvinkään rakennusvalvontaan palkattiin uusi lupakäsittelijä, jonka palveluista Järvenpään rakennusvalvonta ostaa puolet.

– Lisäksi Hyvinkään luparuuhkaa purkamaan palkattiin reiluksi puoleksi vuodeksi määräaikainen rakennustarkastaja. Ruuhkaa pääsi muodostumaan noin puolen vuoden vajaan miehityksen aikana edeltäjäni **Pertti Nirkon** jäätyä eläkkeelle, Vastamäki kertoo.

Yhteistyö kahden tasavahvan ja väkiluvultaan suurimpiin samankokoisen kaupungin kesken toimii sujuvasti, sillä molempien kaupunkien kaikki lupahakemukset otetaan nyt vastaan ainoastaan sähköisinä lupapiste.fi -palvelun kautta. Järvenpää siirtyi kokonaan sähköisiin lupiin jo syksyllä 2014, ja Hyvinkäällä paperiset hakemukset jäivät kokonaan pois tämän vuoden kesäkuun alussa.

– Luvan käsittelijä pystyy näin edistämään luvan etenemistä paikasta riippumatta, ja lomien aikanakin töitä voidaan jakaa kahden kaupungin kesken. Tietyn-

laista erityissuunnittelua vaativien, esimerkiksi korkean rakentamisen tai maa- lämpökohteiden lupakäsittelyt pystymme tarvittaessa keskittämään jompaan kumpaan kaupunkiin, Vastamäki kertoo.

LUVAN ETENEMISTÄ VOI SEURATA KOTIKONEELTA

Luvan hakeminen sähköisesti on kätevää myös rakentajalle.

– Paperinappujen pyörittely jää pois, sillä sähköiseen lupaan on helppo lisätä myös kaikki tarvittavat liitteet. Rakentaja voi seurata luvan etenemistä kotikoneeltaan, ja kun luvan käsittelyssä tapahtuu jokin muutos, siitä tulee ilmoitus hänen sähköpostiinsa.

Jos sähköisen luvan hakeminen tuntuu vaikealta, siihen on Vastamäen mukaan saatavissa apua.

– Rakennuspalvelun henkilökunta infotiskillä vastaa kyselyihin. Jos luvan hakija ei omista tietokonetta, hän voi tulla paperisen hakemuksensa kanssa rakennusvalvontaan, jossa se skannataan sähköiseen muotoon. Lupapiste.fi -sivustolta löytyy myös tukipalveluiden yhteystiedot. Sieltä voi kysyä neuvoa sähköpostilla tai puhelimitse.

Vastamäki kuitenkin suosittelee, että rakentaja hankkii pätevän pääsuunnittelijan ja vastaavan työnjohtajan jo ennen luvan hakemista.

– Ammattilainen tietää luvan hakemisen kiemurat, eikä asioiden kanssa tarvitse jumpata moneen kertaan.

MYÖS ARKISTOINTI MUUTTUU SÄHKÖISEKSI

Hyvinkään ja Järvenpään rakennusvalvonnassa on alettu luoda myös sähköistä pysyväisarkistoa.

Vielä toistaiseksi lainsäädäntö edellyttää paperista arkistointia, mutta arkistolaitokselta on mahdollista hakea erillislupa sähköiseen arkistointiin.

– Pyrimme siirtymään siihen kokonaan viimeistään vuoden 2016 alkupuoliskolla.

Tämä helpottaa rakentajaakin, sillä hänen ei sitten tarvitse enää toimittaa palvelussa sähköisesti leimattuja lupakuvia paperisena rakennusvalvontaan. Kaikki aineisto jää sähköisessä muodossa hänen saatavilleen rakentamisen jälkeenkin.

LUPIEN KOKONAISMÄÄRÄ VÄHENEE

Rakennuslupien käsittelyprosessia pyritään Jouni Vastamäen mukaan kehittämään jatkossa asiakaslähtoisemmäksi ja nopeuttamaan niin, että luvan saaminen kestäisi maksimissaan kuukauden. Tähän pääseminen edellyttää myös lupien kokonaismäärän vähentämistä.

– Se tarkoittaa kaupungin oman rakennusjärjestyksen väljempää tulkintaa, ja joiltakin osin myös rakennusjärjestyksen uudistamista, joka vaatii kaupungin-

valtuuston hyväksymisen, hän kertoo.

Olemassa olevan rakennusjärjestyksen puitteissa rakennusvalvonnassa on jo nyt tehty muutamia välittömästi käyttöön otettuja linjauksia. Tästä lähtien lupaa ei tarvitse hakea esimerkiksi terassin tai parvekkeen lasittamiseen kirkkain liukulasein. Myöskään omakoti- tai paritalon julkisivun tai kattomateriaalin värin vaihtoon ei tarvita lupaa, jos se soveltuu ympäristöön.

Rakennusjärjestyksen uudistamisen myötä lupakäytäntöä pyritään väljentämään myös pienten 15–20 neliön varastojen rakentamisessa.

– Rakennusvalvonnan näkemyksen mukaan niiden luvanvaraisuus voitaisiin tietyin edellytyksin poistaa pientaloalueella kokonaan, Jouni Vastamäki sanoo.

Uusitun rakennusjärjestyksen on tarkoitus tulla voimaan vuoden 2017 alussa.

Taluspäällikkö laskee vapaalla rinteitä

Hyvinkään kaupungin taluspäällikkö **Taru Kontkanen** on toiminut virassaan reilut kaksi vuotta. Vaikka tittelissä onkin sana "talous", kuuluu naisen työhön paljon myös henkilöstöhallintaa ja muita hallinnollisia asioita.

– **Pidän siitä, että** työpäivät eivät ole koskaan samanlaisia, ja haasteita on laidasta laitaan, Kontkanen kertoo.

Välillä hänen päivänsä kuluvat aamusta iltaan kokouksissa. Kontkanen on aktiivisesti mukana kaupungin projekteissa. Erityisesti erilaiset kehittämishankkeet ovat hänen sydäntään lähellä.

Taru Kontkanen on syntyperäinen hyvinkääläinen ja on viihtynyt kaupungissa koko ikänsä. Hyvinkäässä häntä viehättää sen erinomainen sijainti, ikään kuin lähellä kaikkea. Kaupungin viimeaikaisen kehityksen hän näkee erityisen positiivisena.

Vapaa-ajallaan Kontkanen tykkää opiskella ja kehittää omaa osaamistaan omien mielenkiinnon kohteidensa mukaan.

– Kieliä, matkailualaa, erilaisia verkkokursseja, Kontkanen luettelee.

Tulevaisuudessa hän toivoo pääsevänsä työskentelemään jollain tavalla myös matkailun parissa.

Opiskelun ja työn vastapainona Taru Kontkanen on innokas liikkuja. Kesäisin hän patikoi ja pyöräilee, ja talvisin viihtyy lempiharrastuksensa parissa laskettelurinteissä.

Joka talvi hän pyrkii pääsemään jonnekin Keski-Eurooppaan laskettelemaan miehensä ja ystävien seurassa. Hän pyrkiiikin pitämään kesälomansa lyhyinä ja talvilomat pidempinä, jotta ehtisi mahdollisimman paljon rinteeseen.

Laskettelua hän on harrastanut kahdeksan vuoden ajan. Lajissa viehättää mahdollisuus kehittyä jatkuvasti.

– Lisäksi tietysti maisemat ovat huikeita. On upea tunne, kun on laskenut koko päivän, ja sitten voi hengähtää ja syödä hyvin.

– Rinteessä eletään hetkessä, tässä ja nyt. Siinä pitää keskittyä laskemiseen eikä voi miettiä muita asioita. Se on rentouttavaa.

Kontkanen suosikkimaa laskettelulle on Itävalta, ja siellä erityisesti Sveitsin rajalla sijaitseva Montafon. Tulevan talven kohdetta hän ei ole vielä päättänyt.

Uusi palvelupiste yhdistää

**monen alan
neuvonnan
samaan paikkaan**

**Palvelupiste
kaavaillaan avattavaksi
1. tammikuuta 2016 alkaen.**

Se palvelee Suutarinkadulla,
Renton talon toisessa
kerroksessa viraston
aukioloaikoina.

Teksti ja kuva: **Anna Brotkin**

Hyvinkään kaupungin Tekniikan ja ympäristön kaupunkilaisille tarjoamat palvelut keskitetään ensi vuoden alussa yhteen uuteen palvelupisteeseen. Tähän asti jokaisella yksiköllä on ollut omat tapansa palvella asiakkaita, mutta uudistuksen myötä nämä palvelut keskitetään yhteen ja samaan paikkaan.

Tulevaisuudessa samassa pisteessä voi hoitaa muun muassa ympäristö-, kaavoitus- ja tontti-asioita sekä hyödyntää Hyvinkään Veden palveluita.

Tähän asti kaupungin asiantuntijoita on voinut tulla tapaamaan ilman ajan-

varausta. Tulevaisuudessa kaupunki kuitenkin toivoo, että tapaamisia varten varattaisiin aika, jotta palvelu sujuu joutavammin.

– Yritämme tällä välttää, ettei työntekijä olisi niin repaleista, vaan neuvontaa var-

ten varataan aika, kaupungin talouspäällikkö Taru Kontkanen sanoo.

– Kun asiakas ennakoii omaa toimintaansa, on suurempi mahdollisuus, että tapaa juuri ne oikeat henkilöt omaa asiaansa koskien ja sillä tavalla säästää aikaa.

Yhteispalvelupisteestä asiakas neuvotaan eteenpäin oikean henkilön puoleen, jätetään tarvittaessa yhteydenottopyyntöjä sekä tehdään ajanvarauksia.

– Nykyinen systeemi on saattanut joskus kaupunkilaisen mielestä tuntua pompottelulta, kun on ohjattu osastolta toiselle, Kontkanen sanoo.

Hänen mielestään uudistus parantaa asiakaspalvelua vähentämällä eri osastoilta toiselle juoksentelua. Se on myös lähempänä valtion ja kunnan palveluita kokoavaa yhteispalvelupistemallia, jota pilotoidaan parhaillaan esimerkiksi Keravalla. Jos Hyvinkää joskus siirtyy tähän malliin, on Tekniikan ja ympäristön uudistus jo askel sinne suuntaan.

Uudistuksen myötä pysäköinninvalvonnan asiakaspalvelupiste tulee poistumaan. Pysäköinninvalvonnan oikaisuvaatimuslomakkeita voi kuitenkin tulevaisuudessa saada ja palauttaa uudelle pisteelle. Pysäköinninvalvonnan asioissa palvelee myös puhelinneuvonta arkisin klo 9–12.

Asiakaspalvelupisteen uudistaminen linkittyy myös Hyvinkään kaupungin nettisivu-uudistukseen.

– Nettisivujen uudistuksen myötä toivottavasti yhä suurempi osa lomakkeista löytyy myös netistä, jolloin asiointi helpottuu entisestään, Kontkanen sanoo.

Suunnitelmassa on, että uudelle asiakaspalvelupisteelle tulee myös yksi asiakastietokone, jolla voi hoitaa asioita.

Elintarvikevalvontaan luotetaan

1.1.2015–27.8.2015
Hyvinkäällä tehtyjen
Oiva-tarkastusten tulokset:

OIVALLINEN	77 kpl	(35 %)
HYVÄ	124 kpl	(56 %)
KORJATTAVAA	20 kpl	(9 %)
HUONO	1 kpl	(<0,5 %)

Hyvinkään alueella elintarvikevalvontaa tekevät: tutkimusavustaja Maria Nummela (vas.), terveystarkastaja Pia Tiainen, kaupungineläinlääkäri Katri Kiviniemi, terveystarkastaja Maiju Koho ja elintarviketarkastaja Satu Lievonen. Kaikilla on myös muita valvontatehtäviä.

Renton toimipisteen toisesta kerroksesta löytyvät kaupungin elintarvikevalvontaa hoitavat henkilöt. Mitä kuuluu Hyvinkään elintarvikevalvonnalle tänä päivänä?

Yhteenvetona voisi sanoa, että kaupunkilaiset luottavat elintarvikevalvontaan, mutta eivät pidä sitä kovinkaan näkyvänä, kiteyttää terveystarkastaja **Pia Tiainen** esitellessään tutkimustaan elintarvikevalvonnan vaikuttavuudesta Hyvinkäällä vuosina 2003–2013. Tutkimus on Ympäristötekniikan ylemmän korkeakoulututkimuksen loppu- ja sen yhtenä tavoitteena oli selvittää asiakkaiden näkemyksiä elintarviketurvallisuuden muutoksista ja valvonnasta nykyisin. Tutkimus tehtiin asiakaskyselynä kauppa-keskus Willassa viime syksynä.

Luottamus elintarvikevalvontaan näkyi vastauksista. 65 prosenttia vastaajista

oli täysin tai osittain sitä mieltä, että elintarviketurvallisuus on parantunut myynti- ja tarjoilupaikoissa. Jopa 82 prosenttia ilmoitti luottavansa Hyvinkään elintarvikevalvontaan. Alle valtakunnallisen keskitason jäätiin näkyvyydessä. Vastaajista alle puolet eli 46 prosenttia piti elintarvikevalvontaa näkyvänä. Valtakunnallinen vertailuluku oli 62 prosenttia.

Elintarvikevalvonnassa tehtävät painottuvat tänä päivänä pitkälti ennakoivaan ja suunnitelmalliseen toimintaan. Toimipaikkoihin tehdään vuosittain valvontatarpeen arviointi riskinarvioinnin perusteella.

– Vaikka lopputyön perusteella tarkas-

tusten määrä ja näytteenottomäärät ovat vuosien aikana vähentyneet, ovat suunnitelmallisuus, tarkastettujen kohteiden kattavuus ja valvontatoimet lisääntyneet Hyvinkään elintarvikevalvonnassa. Avoimuutta toimintaan toi Oiva-julkisuusjärjestelmä, jonka avulla elintarvikevalvonnan tulokset tulivat kuluttajien tietoon. Niistä kertovat hymynaamat näkyvät nyt myynti- ja tarjoilupaikkojen ovenpielissä, kertoo Tiainen. Hänen mielestä Oiva-arviointien olisi voinut odottaa vaikuttavan enemmänkin elintarvikevalvonnan näkyvyyteen. Oiva-raportteja kannattaa kysyä myynti- ja tarjoilupaikoissa, jos niitä ei löydy.

OIVA-RAPORTOINTI
LAAJENI VALMISTUKSEEN
JA KULJETUSTOIMINTAAN

Oiva-raportointi on ollut käytössä myynti- ja tarjoilupaikoissa jo 2,5 vuotta. Vuonna 2015 raportoinnin piiriin tulivat myös elintarvikealan valmistuslaitokset ja muut elintarvikealan toimijat esim. liikkuvat myyntilaitteet ja kuljetukset.

– Tarkastuksissa valvomme mm. säilytys-, myynti- ja valmistusolosuhteita, toiminnan hygieniää, omavalvonnan toteutumista, elintarvikkeista annettavia tietoja ja henkilökunnan hygieniasäämistä, kertoo Tiainen. – Myynti- ja tarjoilupaikkojen tulokset ovat nyt kuluttajien nähtävillä www.oivahymy.fi -sivuilla. Ensi vuoden alusta lähtien siellä näkyvät myös elintarvikevalmistajien tiedot.

Hymynaamojen merkitykset

OIVALLINEN

Toiminta on vaatimusten mukaista.

HYVÄ

Toiminnassa on pieniä epäkohtia, jotka eivät heikennä elintarviketurvallisuutta eivätkä johda kuluttajaa harhaan.

KORJATTAVAA

Toiminnassa on epäkohtia, jotka heikentävät elintarviketurvallisuutta tai johtavat kuluttajaa harhaan. Epäkohdat on korjattava määräajassa.

HUONO

Toiminnassa on epäkohtia, jotka vaarantavat elintarviketurvallisuutta tai johtavat kuluttajaa harhaan. Epäkohdat on korjattava välittömästi.

www.oivahymy.fi

Oiva-hymynaamakuva: Evira

Palvelubussit helpottavat asiointia

Yksilöllistä palvelua tarjoava palvelubussi vie asiakkaan jopa kotiovelle.

Suomen ensimmäiset palvelubussit alkoivat liikennöidä Hyvinkäällä vuonna 1992. Nykyään Hyvinkään Liikenne ajaa yhdeksää palvelulinjaa kahdella 16-paikkaisella matalalattiatibussilla. Autoihin on helppo nousta, ja niissä on tilaa asiakkaiden apulaitteille ja lastenvaunuille.

Varsinkin iäkkäämmät ihmiset ovat ottaneet palvelubussit "omikseen". Monelle matkustajalle palvelubussikyyti on sosiaalinen tapahtuma tuttujen kanssamatkustajien seurassa. Matkan kruunaa se, että kuljettaja on tuttu, mukava ja palvelualtis. Matkustajia autetaan bussiin ja bussista, ja kauppakassitkin kannetaan tarvittaessa kotiin saakka.

– Palvelubussi ajaa tiettyä reittiä. Aikataulussa on pelivaraa, joten auto pystyy tarvittaessa tekemään pieniä poikkeamia noutaakseen tai viedäkseen asiakkaita. Autoilla on omat kutsupuhelinnumerot. Osa reiteistä ajetaan kaikkina arkipäivinä, osa 2–3 kertaa viikossa. Vuosittain tehdään yli 14 000 palvelubussimatkaa, taustoittaa Hyvinkään Liikenne Oy:n toimitusjohtaja **Wille Mäkelä**.

Palvelubussi kuljettaa asiakkaat keskustaan aamupäivällä. Paluumatka alkaa reitistä riippuen kello 11.45–13.00, kun autot ottavat asiakkaat kyytiin City-Marketin ja Prismän edestä. Tätä ennen autot poimivat sovitusti asiakkaita kyytiin myös mm. seurakuntakeskuksesta. Paluureitti noudattelee asiakkaiden tarpeita.

- Palvelubussia saa käyttää kuka tahansa.
- Matka maksaa saman kuin muilla paikallisliikenteen linjoilla – aikuisten kerta-lippu on 2,50 €, – 4–11-vuotiaiden lippu 1,50 €.
- Myös kaikki matka- ja kuukausikortit kelpaavat.

Yli 12 vuotta palvelubussia ajanut Jari Saksala (vas.) auttaa tarvittaessa asiakkaita ostosten ja apulaitteiden kanssa.

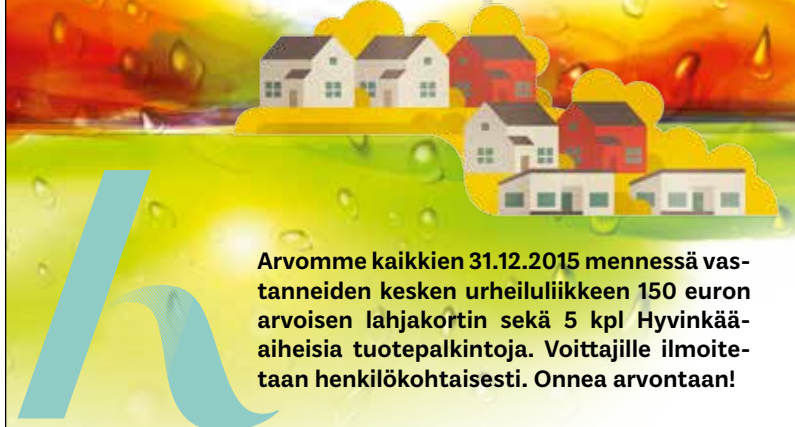
Palvelulinjat ja niiden kutsunumerot löytyvät sekä painetusta reittikartasta että osoitteesta:

www.hyvinkaanliikenne.fi

Anna palautetta lehdestämme – voita Hyvinkää-aiheisia tuotteita

Palauta oheinen kuponki tai käy vastaamassa netissä osoitteessa: www.materiaalit.fi/hyvinkaa

Voit myös lähettää palautteesi ja yhteystietosi sähköpostiin tekniikka@hyvinkaa.fi

Arvomme kaikkien 31.12.2015 mennessä vastanneiden kesken urheiluliikkeen 150 euron arvoisen lahjakortin sekä 5 kpl Hyvinkää-aiheisia tuotepalkintoja. Voittajille ilmoitetaan henkilökohtaisesti. Onnea arvontaan!

Mikä oli mielenkiintoisin juttu? _____

Mitä haluat lukea seuraavassa lehdessä? _____

Anna lehdestä kouluarvosana 4–10 _____

Nimi _____

Osoite _____

Puhelin _____

Hyvinkään
Tekniikka ja ympäristö
Tunnus 5008866
Info: 4111
05003 VASTAUSLÄHETYS

Hyvinkään
Tekniikka ja
ympäristö
maksaa
postimaksun

TEKNIikka JA YMPÄRISTÖ

Suutarinkatu 2 D, 05900 Hyvinkää
PL 21, 05801 Hyvinkää

Vaihde 019 459 11
Fax 019 459 4612

Sähköpostiosoitteet:
etunimi.sukunimi@hyvinkaa.fi

ASIAKASPALVELUT SUUTARINKATU 2 D, 2. KRS

Rakennuslupahakemukset

Asiakaspalvelu
019 459 4685
040 155 4260

Tonttien myynti ja vuokraus

040 558 5054
tontit@hyvinkaa.fi

Karttatilaukset ja rakennuslupakartat

040 672 0629
karttatilaukset@hyvinkaa.fi
040 155 4238

Pysäköinninvalvonta

puhelinaika klo 9–12
019 459 4615
pysakoinninvalvonta@hyvinkaa.fi

Tekninen keskus

Asiakaspalvelu
040 155 4205
tekniikka@hyvinkaa.fi

Ympäristökeskus

Asiakaspalvelu
040 155 4390
ymparisto@hyvinkaa.fi

